

Verdal kommune
Møteinnkalling

Komité plan og samfunn.

Det innkalles til følgende måte:

Utvalg: Komité plan og samfunn i Verdal
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 14.10.2014
Tid: 09:00-ca. kl 11:30.

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til line.ertsas@verdal.kommune.no eller tlf. 740 48257. Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Verdal, 7. oktober 2014

Ove M. Haugan
leder

SAKLISTE
KOMITÉ PLAN OG SAMFUNN
MØTE 14. OKTOBER 2014

Saksnr	Innhold
PS 62/14	Godkjenning av møteprotokoll
PS 63/14	Referatsak
PS 64/14	Søknad om dispensasjon fra kommuneplan - Søknad om fradeling av to ubebygde tomter fra eiendommen 1721/57/1 Sand - Torunn Hildrum og Frode Grønn
PS 65/14	Detaljregulering Storholmen - mindre endring
PS 66/14	Søknad om dispensasjon for oppføring av 2 stk midlertidige vindmålemaster på Hyllfjellet
PS 67/14	Etablering av snøscooterløyper - fastsetting av planprogram
PS 68/14	Andre saker

PS 62/14 Godkjenning av møteprotokoll

PS 63/14 Referatsak

- 1. Søknad om rehabilitering av skorstein - 1721/277/152 Granittvegen 24 - Terje Skjevik - godkjent.**
- 2. Søknad om ny boenhet i loftsetasje og fasadeendring - 1721/21/25 - Teltburgata 11 - Håpes Eiendom AS - Godkjent**
- 3. Søknad om bygging av hytteveg i området Jervdalen ved Innsvatnet - 1721/230/4 Sulstuen Skog - Værdalsbruket AS - Godkjent**
- 4. Søknad om riving av tankanlegg ved Verdal Havn - 1721/18/1404 - Verdal Havn - Børstad Transport AS - Godkjent**
- 5. Søknad om oppføring av tak over altan - 1721/20/12 - Hanskemakergata 1B - Birger Ydse - Godkjent**
- 6. Søknad om oppføring av anneks ved hytte - 1721/292/1/5 Kverndal Statsalmenning - Christian Petersen - Godkjent**
- 7. Søknad om heving av tak og tilbygg til bolighus - 10721/18/339 Lensmann Ryghs veg 5 A - Grethe Øwre - Godkjent**
- 8. Søknad om dispensasjon for ytterligere 2 vegforlengelser fra LNFR-formålet i kommuneplanen, vedrørende allerede gitt dispensasjon i vedtak datert den 13.03.2014 med saksnr 17/14 - I området Bjørbekken ved Innsvatnet - 1721/230/4 - Godkjent**
- 9. Søknad om riving av eksisterende tilbygg/oppføring av nytt tilbygg til bolighus - 1721/2/25 Leklemsvegen 49 - Grethe Wigen Larsen - Godkjent**
- 10. Søknad om tilbygg/påbygg til bolighus - 1721/126/75 Lysthaugvegen 15 - Tore Ervik - Godkjent**
- 11. Søknad om utskifting av mast ved Innsmoen - 1721/234/1 - Ins el Sule Almenning - Telenor AS - Godkjent**
- 12. Vedtak - Deling av eiendommen 1721/78/11 Lian - Margit og Emil Holmsberg - Fradeling av bebygd tomt - Godkjent**
- 13. Søknad om ombygging av leilighet - 1721/18/666 -Fridheimsgata 23, 7650 Verdal - Anne Kristin Holmli - Godkjent**
- 14. Søknad om dispensasjon vedrørende byggegrense mot kommunal veg - 1719/18/34 - Hyllvegen 3, 7606 Levanger - Siren Nymo og Tryggve Andreassen - Godkjent**
- 15. Søknad om fasadeendring og ominnredning av bygning - 1721/18/1414 - Russervegen 5, 7652 Verdal - Godkjent**

- 16. Søknad om tilbygg til veranda og inngangsparti - 1721/16/115 Gamle Kongeveg 74 - Stine Rostad Julnes - Godkjent**
- 17. Søknad om tilbygg til bolighus - 1721/126/13 - Åsheimsvegen2, 7650 Verdal - Kim Gøran og Ida Marie Kvam - Godkjent**
- 18. Søknad om tilbygg til bolighus - 1721/107/14 Bakkemo - Ole Christian Nessemo - Godkjent**
- 19. Revidert søknad om utvidelse av varemottak og tak over inngangsparti - 1721/18/939 Venusvegen 10 C - Bengtsen Eiendommer AS - Godkjent**
- 20. Revidert søknad om tilbygg til bolighus og oppføring av garasje - 1721/278/22 - Brannanveen 21, 7657 Verdal - Kjell Ronny Røberg - Godkjent**
- 21. Søknad om oppføring av leilighetsbygg - igangsettingstillatelse del 2 - 1721/20/151 Jernbanegata 5 - Nordseth Amfi AS - godkjent.**
- 22. Oppdatert Søknad om vann- og avløpsanlegg i Volhaugvegen - 1721/600/4850 Fv 166 - Fv 167 Holte - Minsås - Lein - Verdal kommune - Godkjent**
- 23. Søknad om oppføring av tilbygg til garasje - 1721/19/135 Kroken 6 - Tore Lundsauet - Godkjent**
- 24. Søknad om oppføring av midlertidig bolig - 1721/18/853 Industriområde ø - Verdal kommune - Godkjent**
- 25. Søknad om tilbygg av utstilling/salgslokaler, Rammetillatelse - 1721/277/132/4 og 1721/18/1098, Venusvegen 2 - Grøtan Glass- og Aluminium AS - Godkjent**

Søknad om dispensasjon fra kommuneplan - Søknad om fradeling av to ubebygde tomter fra eiendommen 1721/57/1 Sand - Torunn Hildrum og Frode Grønn

Saksbehandler: Gunnar Vatn	Arkivref: 2013/2384 -
E-post: gunnar.vatn@innherred-samkommune.no	/1721/57/1
Tlf.: 74048217	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité plan og samfunn i Verdal	14.10.2014	64/14

Rådmannens forslag til vedtak:

I samsvar med de vurderinger som er gjort i dette saksframlegg, innvilges ikke søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for Verdal kommune til fradeling av to boligtomter i LNFR-område. Søknad om fradeling av to boligtomter fra eiendommen Sand med gnr/bnr 57/1 i Verdal kommune innvilges ikke. Avslagene hjemles i kommuneplanen for Verdal kommune, Plan- og bygningslovens § 11-6 (Rettsvirkning av kommuneplanens arealdel og Plan- og bygningslovens § 19-2 (Dispensasjonsvedtaket).

Vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages, jfr. Forvaltningslovens § 28. Det er 3 ukers klagefrist fra underretning om vedtak er mottatt

Vedlegg:

- 1 Situasjonsskart revidert søknad mottatt
- 2 Oversiktskart 1:50 000
- 3 Oversiktskart 1:5 000
- 4 Utsnitt kommuneplan 1:20 000
- 5 Søknad om dispensasjon datert 26.08.2013
- 6 Klage på avslag etter Jordloven, datert 02.01.2014
- 7 Uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag datert 25.11.2013

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

1. Opprinnelig søknad fradeling og dispensasjon, mottatt 08.04.2013
2. Opprinnelig høringsbrev, datert 29.04.2013
3. Uttalelse fra Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag i e-post, datert 08.05.2013
4. Brev fra Sametinget, datert 08.05.2013
5. Opprinnelig uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, datert 17.05.2013
6. Opprinnelig uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune, datert 23.05.2013
7. Førstegangs behandling etter Jordloven (avslag) sak 39/13, datert 19.06.2013

8. Brev mottatt 16.08.2013 fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag med oversending av klage
9. Revidert søknad fradeling og dispensasjon, mottatt 24.09.2013
10. Nytt høringsbrev, datert 05.11.2013
11. Ny uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune, datert 12.11.2013
12. Behandling etter Jordloven i Innherred samkommune i møte 20.11.2013. Klage på avslag om fradeling av eksisterende kårbolig, saken utsettes.
13. Ny uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, datert 25.11.2013
14. Nytt vedtak etter Jordloven (avslag) sak 93/13, datert 25.11.2013, sendt 10.12.2013
15. Klage på avslag etter Jordloven, datert 02.01.2014
16. Behandling etter Jordloven i Innherred samkommunestyre i møte 24.04.2014, sak 14/14. Klage på avslag på to nye boligtomter tas til følge. Klage på avslag om fradeling av kårbolig tas ikke til følge.
17. Oversendelsesbrev klagesak for eksisterende kårbolig til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, datert 28.04.2014
18. Brev fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, datert 23.05.2014, stadfesting av avslag på fradeling av eksisterende kårbolig
19. Div. e-postkorrespondanse med Nord-Trøndelag fylkeskommune i periode 04.07.2014 – 12.09.2014
20. Orienteringsbrev til søker datert 10.09.2014
21. E-post fra søker datert 26.09.2014

Saksopplysninger:

Torunn Hildrum og Frode Grønn har sendt inn en søknad om deling av grunneiendom og søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for Verdal kommune. Søknaden ble mottatt 24.09.2013.

Søknaden:

Søknaden gjelder fradeling av to nye boligtomter, hver på ca. 700 m², fra eiendommen Sand med gnr/bnr 57/1 i Verdal kommune.

Det er samtidig søkt om fradeling av tomt for generasjonsboligen på eiendommen. Søknaden ble avslått etter Jordloven, og vedtaket er stadfestet av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag jfr. brev 23.05.2014. Det har dermed ingen hensikt å behandle denne delen av søknaden etter Plan- og bygningsloven, da en fradeling av denne parsellen betinger at søknaden er innvilget etter Jordloven.

Opprinnelig ble det søkt om fradeling av to boligtomter nordvest for de som vist i nåværende søknad. Søknaden er endret i løpet av høringsrunden på denne saken.

Planstatus:

De omsøkte parsellene omfattes av kommuneplanen for Verdal kommune. Parsellene ligger i område for Landbruks-, Natur-, Friluft- og Reindriftsformål (LNFR). Det er ikke åpnet for spredt boligbygging i dette området. Søknaden er dermed i strid med kommuneplanen.

Andre myndigheter:

I henhold til Plan- og bygningslovens § 19-1 og § 21-5 ble opprinnelig søknad sendt i brev datert 29.04.2013 til andre myndigheter for uttalelse og behandling etter andre lovverk. Revidert søknad ble den 05.11.2013 sendt til de myndighetene som kommunen vurderte å ha behov for å få den på nytt.

Sametinget svarte i brev datert 08.05.2013 at etter deres vurdering av beliggenhet, omfang og ellers kjente forhold, ikke kan se at det er fare for at det omsøkte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. De har derfor ingen merknader til søknaden. Dersom det likevel skulle oppdages gjenstander eller andre strukturer/spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jfr. Kulturminnelovens § 8.2. Sametinget forutsetter at dette pålegget formidles til de som skal utføre evt. arbeid i marken.

Sametinget minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet, jfr. Kulturminnelovens § 4.2. Slike kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg bruk ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Oppregningen er ikke uttømmende, og mange av disse kulturminnene er ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jfr. Kulturminnelovens §§ 3 og 6.

Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag sier i e-post datert 08.05.2013 at de har ingen merknader til saken.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag sin landbruksavdeling sier i brev datert 25.11.2013 at de har vært på befaring 19.11.2013 sammen med søker og representanter fra landbruksenhet i samkommunen. Fylkesmannens landbruksavdeling skriver følgende i sin uttalelse:

«Tomt nr. 2 og 3 ligger, selv om de nå re flytte nærmere kårboligen, i henhold til kommuneplanens arealdel i et LNFR-område som ikke er åpnet for spredt boligbygging. Tomtene bebygger innmarksbeite og også delvis dyrka jord.

Meld.St.9 (2011-2012) 'Landbruks- og matpolitikken – Velkommen til bords' har klargjort at planlegging etter PBL er det viktigste virkemiddelet for forvaltning av arealer og at omdisponering gjennom bl.a. dispensasjoner som ikke er i tråd med overordnet plan må begrenses. Dette er særlig sentralt i relativt sentrumsnære områder og i områder med utbyggingspress.

Etter landbruksavdelingens vurdering har Verdal kommune/Innherred samkommune en god arealdel, relativt nylig vedtatt, 26.04.2011, og hvor det etter en omfattende prosess ligger gode og langsiktige grep for bl.a. boligbygging, både i form av feltutbygginger, både tett og mindre tett, klynger og spredt-områder. Herunder ligger det gode og sentrale prinsipper i forhold til klare grenser mellom bolig/sentrumsutvikling og de sammenhengende LNFR-områdene som omkranser Verdal og Levanger og også de ulike grendesentra. Ikke minst ble det arbeidet mye med å avklare hvor det åpnes for spredt boligbygging, og på hvilke vilkår.

Landbruksavdelingen konstaterer at selv om tomtene nå er flyttet nærmere kårboligen, og at ikke kun fulldyrka jord omdisponeres, innebærer saken fortsatt omdisponering og fradeling av to tomter på innmarksbeite og dyrka jord. Dette i et LNFR-område hvor det ikke er åpnet for spredt boligbygging.

Det her aktuelle området er en del av et større og sammenhengende jordbrukslandskap. De omsøkte tomtene blir etter landbruksavdelingens vurdering liggende meget åpnet og eksponert til, omkranset av dyrka jord og beiter, samt gårdstun, og dette i et stort, sammenhengende og åpent jordbrukslandskap. Det åpne jordbrukslandskapet i dette området, landskapsrommet, ligger rett nord for boligfeltet Forbregd-Lein, hvor det fortsatt er mange ledige tomter. Landbruksavdelingen er for øvrig også kjent med at det i området finnes gammel og ubebygd bygningsmasse.

Det at en kårbolig er bygd i 3 etasjer, og vurderes som lite hensiktsmessig for formålet, finner ikke landbruksavdelingen å kunne tillegge tilstrekkelig vekt til at det er riktig, ut fra regionale og nasjonale jordvernhensyn, å fradele nytt areal på innmarksbeite/dyrka jord. Landbruksavdelingen kan ikke se at bosettingshensynet og samfunnsinteressene er så store i dette tilfellet at jordvernet og kulturlandskapet bør vike. De omsøkte tomter bryter etter landbruksavdelingens vurdering klar med prinsippene nedfelt i nylig vedtatt arealdel, og i lys av det innskjerpede jordvernet, forvaltningen av kulturlandskapet, og beliggenheten av de her omsøkte tomtene går landbruksavdelingen i mot at det gis dispensasjon for fradeling til boligformål fra eiendommen gnr 57 bnr 1, som her omsøkt.

Landbruksavdelingen ber om å bli orientert dersom det tross ovennevnte blir gitt dispensasjon for fradeling i foreliggende sak.»

Fylkesmannens miljøvernnavdeling sier i brev datert 17.05.2013 følgende:

«Når det gjelder fradeling av 2 tomter til ny boligbebyggelse viser vil til at det er et nasjonalt mål å bedre samordningen mellom arealplanlegging og transportplanlegging. Dette gjelder i kommunene og på tvers av kommuner, sektorer og forvaltningsnivåer jf T-5/93. Det bør tilstrebes klare grenser mellom bebygde områder og landbruks-, natur- og friluftsområder. En bør søke å samle naturinngrepene mest mulig.

Arealbruk og transportsystem skal utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, med miljømessige gode løsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Det skal legges til grunn et langsiktig, bærekraftig perspektiv i planleggingen. Det skal legges vekt på å utnytte mulighetene for økt konsentrasjon av utbyggingen i byggesonene i by og tettstedsområder.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør utformes slik at en unngår omdisponering av store, sammenhengende arealer med dyrket eller dyrkbar mark av høy kvalitet. Innenfor gangavstand til stasjoner/knutepunkter på hovedårene for kollektivtrafikknettet, kan utbyggingshensyn tillegges større vekt enn vern,

under forutsetning av at det planlegges en konsentrert utbygging og tas hensyn til kulturmiljøer og grøntstruktur.

De aktuelle tomtene ligger ca. 3,5 km fra Verdal sentrum og perifert lokalisert i forhold til sentrumsfunksjoner som skole, dagligvare, idrettsanlegg o.a. lignende fasiliteter for daglige gjøremål. Nærmeste planavklarte byggeområde for boliger er Forbregd-Leinfeltet.

Kommunen har en vedtatt og gjeldende kommuneplan med arealdel som sentralt styringsdokument for fremtidig arealbruk. Her har man tatt stilling til bl.a. forholdet mellom bebygde områder og landbruks-, natur- og friluftsområder. Ut fra miljøvern hensyn råder vi kommunen, for å nå målene om en samordnet areal- og transportbruk, til å henvise omsøkte bebyggelse til allerede planavklarte byggeområder for boliger i kommunen.»

I brev av 25.11.2013 viser de til tidligere uttalelse av 17.05.2013.

Innherred samkommunes enhet for Landbruk behandlet i brev datert 19.06.2013 i sak 39/13 den opprinnelige søknaden om fradeling av to tomter. Søknaden ble avslått, begrunnet med vern av dyrkajord og kulturlandskap, samt at fradeling var i strid med gjeldende kommuneplan. Samtidig ble det gitt avslag på søknad om fradeling av tomt for eksisterende generasjonsbolig.

Vedtaket ble påklaget i brev til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag datert 10.07.2013. Det ble bedt om befaring for å kunne finne evt. mulig plassering av tomtene som ikke vil være i konflikt med regelverket. Brevet ble videresendt til landbruksenheten i samkommunen i brev datert 12.08.2013.

Revidert søknad ble mottatt 24.09.2013, som ble sendt på ny høringsrunde i brev datert 05.11.2013.

Innherred samkommunestyre vedtok i møte 23.11.2013 at klage på avslag om fradeling av tomt for eksisterende generasjonsbolig skulle utsettes.

Søknaden ble behandlet administrativt etter Jordloven i sak 93/13 i brev datert 25.11.2013, utsendt 10.12.2013. Søknaden ble avslått med begrunnelsen at fradeling av to tomter som omsøkt vil kunne medføre driftsmessige ulemper for landbruket i området, samt at fradeling vil medføre en fragmentert nedbygging av kulturlandskapet i området og medfører omdisponering av dyrka jord. I brev datert 19.12.2013 ble det angitt at klagefrist på vedtaket ble satt til 13.01.2014.

Avslaget ble påklaget i brev mottatt 10.01.2014.

Klagen ble behandlet i Innherred samkommunestyre i møte 24.04.2014. Klagen ble tatt til følge, og søker ble gitt tillatelse til omdisponering til boligtomter. Begrunnelsen var at det omsøkte arealet i dag er krattvokst og berører ikke dyrka jord og beite. Samtidig ble det ikke gitt medhold i klage på avslag om fradeling av tomt for eksisterende generasjonsbolig.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag stadfestet i brev datert 23.05.2014 kommunens vedtak om avslag på søknad om fradeling av tomt for eksisterende generasjonsbolig

Søknaden om fradeling av de to boligtomtene ble sendt tilbake til enhet for Plan-, Byggesak-, Oppmåling og Miljø 16.06.2014.

Nord-Trøndelag fylkeskommune frarådet i brev datert 23.05.2013 opprinnelig plassering av de to tomtene. Dette fordi det førte til omdisponering av fulldyrka jord og at det ikke var åpnet for spredt boligbygging i området. Det ble henvist til mulighet for boligbygging i Forbregd-Lein.

Det ble i samme brev varslet det det var behov for å gjennomføre registreringer og befarings for å påvise evt automatisk freda kulturminner.

Til den reviderte søknaden sier fylkeskommunen i brev datert 12.11.2013 at ny plassering er nærmere eksisterende bebyggelse og utenfor fulldyrka jord, og at de ikke har regionale merknader med hensyn til plan- og friluftforhold.

Angående kulturminner skriver fylkeskommunen at de forutsetter at det er avklart at de omsøkte tomtene ikke ligger nærmere registrerte automatisk fredete kulturminner enn 100 meter, og at de ikke prioriterer å undersøke saken nærmere. Faktum er at nærmeste registrerte kulturminne ligger ca. 50 meter fra de omsøkte tomtene. I e-post datert 04.07.2014 ble fylkeskommunen spurt om kommunen kunne forstå det siste brevet som at forholdet til kulturminneloven var avklart, eller om det var behov for å se på saken på nytt.

I e-post datert 27.08.2014 svar fylkeskommunen at det er behov for befarings, da det er mange kulturminner i området, og det er gjort funn rett ved.

Med bakgrunn i at det foreligger en negativ uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, ble det sendt spørsmål til både søker og fylkeskommunen om det var i orden å avvente avklaringen etter Kulturminneloven. Når Fylkesmannen går i mot en dispensasjonssøknad er det en mulighet for at de vil påklage et vedtak dersom kommunen velger å gi dispensasjon i saken. Det er videre en mulighet for at de vil få medhold i klagen hos en settefylkesmann. Det vil derfor virke urimelig å forlange at søker påkoster arkeologiske undersøkelser, dersom en likevel kan ende opp med et avslag på dispensasjonssøknaden.

I e-post datert 12.09.2014 sier fylkeskommunen at det er i orden at kommunen behandler dispensasjonssaken uten avklaring etter Kulturminneloven. Forutsetningen er at det må stilles vilkår om at arkeologiske undersøkelser må gjennomføres før endelig delingstillatelse kan gis. Dersom vilkåret ikke blir tatt med inn i kommunens vedtak, kan kommunen bli gjort ansvarlig.

Søker har i e-post datert 26.09.2014 bedt om behandling av dispensasjonssøknaden.

Biologisk mangfold:

I følge de kart og registre som kommunen har tilgjengelig, som omhandler arter naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold, så foreligger det ingen vitenskapelig eller erfaringsbasert informasjon som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser i det aktuelle området, verken direkte eller umiddelbar nærhet.

Samfunnssikkerhet:

I følge de kart kommunen har tilgjengelig, så ligger de omsøkte tomtene ikke i fareområder for verken flom eller skred. Det er heller ikke kjent at endret klima vil virke inn på slike forhold i området.

Veg, vann og avløp:

De to boligtomtene skal ha atkomst fra privat veg. Det er søker som er grunneier helt frem til offentlig veg. Dersom tomtene godkjennes fradelt anbefales det at avtale om vegrett gjøres skriftlig og at disse tinglyses.

Boligtomtene er planlagt tilkoblet kommunalt vann- og avløpssystem.

Vurdering:

Dispensasjon:

I henhold til Plan- og bygningslovens kapittel 19 kan kommunen gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i medhold av Plan- og bygningsloven. Det må foreligge en begrunnet søknad.

Kommunens dispensasjonsadgang er imidlertid ikke ubegrenset. PBL § 19-2 sier at dispensasjon ikke kan gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynet bak lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

En naturlig forståelse av ordlyden tilsier at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy. Dette bekreftes i bestemmelsenenes forarbeider i Ot.prp. nr. 32 s.207-208), hvor det uttales at det ikke skal være noen kurant sak å få dispensasjon. Det vises til at planene er gjenstand for en omfattende beslutningsprosess og at disse omhandler konkrete forhold. En utstrakt dispensasjonsbruk, vil over tid kunne undergrave planene som informasjons- og beslutningsverktøy.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter fra loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt regional eller statlig myndighet har uttalt seg negativt om søknaden.

Dispensasjonssøknaden:

Opprinnelig søknad omfatter fradeling av eksisterende kårhus og to nye tomter. Den eksisterende kårboligen bebos av dagens kårfolk, men kårhuset er i 3 etasjer og lite egnet som bolig for eldre. Etter hvert vil det bli behov for boliger til 3 generasjoner på gården,

og i tillegg er det ønske om at datter også skal få bosettes seg på gården. Det anføres at for å opprettholde interessen til den oppvoksende generasjon, samt å gi liv til bygda, så ser søker det som positivt at neste generasjon ønsker å bosette seg på gården. I løpet av de siste 3 år er det opparbeidet mye nytt beite og økt sauehold slik at det fra 2014 er 1 årsverk på gården

Det omsøkte areal er ikke benyttet til noe, og det anføres at tomtene ikke vil komme i konflikt med noe kulturminne. Videre skal husene plasseres naturlig i landskapet i forhold til eksisterende kårhus, og vegen til de 2 nye tomtene flukter naturlig inn til eksisterende veg. Dersom tomtene blir godkjent fradelt vil det tas hensyn til landskapet i forhold til hvilke hustyper som passer best inn.

Begrunnelse for klage på avslag etter jordloven:

I klagen på jordlovsvedtaket mottatt 10.01.2014 er søker uenig i de vurderingene som ble gjort i jordlovsbehandlingen.

- Det er ønskelig med tre boenheter på eiendommen for å sikre kontinuerlig og videre drift på eiendommen, dette vil være med på å sikre at tredje generasjon kan se muligheten for å ta over gården. Videre vil det sikre at flere bor i området og det vil bidra positivt til bygda. Videre ønsker søker en plan for hvordan bosettingen på gården skal skje fremover.
- Boligtomtene er lagt til et område som er krattbevokst og berører ikke dyrka jord og beite. Videre er det ryddet ca. 50 dekar til beite på gården de siste årene, noe som har vanskeliggjort det og finne egnete tomter. Området er ikke inngjerdet og benyttes ikke i dag til innhøsting.
- Fradeling av to boligtomter med omsøkt plassering vil falle godt inn i kulturlandskapet sammen med eksisterende bebyggelse. Fra Verdal sentrum vil de ikke synes og de vil være vanskelig å få øye på fra andre siden av dalen. Og det vil bli hensyntatt ved valg av hustype.
- Boligene er ment for generasjoner som er tilknyttet gården og da vil det ikke gi grunnlag for konflikter. Dersom andre bosetter seg på eiendommene, må de ha forståelse for at dette er et element som hører med.
- Ber om dispensasjon fra gjeldene kommunedelplan. Og spør hvor grensen går i forhold til spredt boligbygging. Det blir feil at en generasjon må flytte fra gården. De har også fått nye naboer, som har fått kjøpt tomt og satt opp bolig.
- Søker åpner for andre alternativer: Fradeling av en tomt og se på muligheten for å bygge på eksisterende kårbolig. Andre løsninger kan også sees på.

Rådmannens vurdering:

Kommuneplanen er kommunens styringsdokument for hvor det er ønske om at boligbygging skal skje. Å utarbeide en kommuneplan er en omfattende prosess, hvor det har vært mulighet for alle å komme med innspill. Lokale og regionale myndigheter har i flere omganger vært involvert i arbeidet. Kommuneplanen er et resultat/kompromiss av flere innspill og noen ganger motstridende interesser.

Når det gjelder hvor det skal tillates boligbygging, er det mange momenter som er med i vurderingene. Avstand til skole, barnehage og andre servicefunksjoner; en samordnet, trygg, samfunnsøkonomisk og miljøvennlig transportplanlegging; støy, kulturlandskap,

landbruk, forninner med mer. Samtidig er det et ønske om å opprettholde bosetningen ute i bygdene/skolekretsene.

I kommuneplanen er ny boligbygging lokalisert til eksisterende reguleringsplaner og til områder avsatt til fremtidige boligområder. I sistnevnte er det satt krav om mer detaljert plan før utbygging kan skje. I tillegg er det i enkelte soner i LNFR-område åpnet for spredt boligbygging etter visse kriterier. I de øvrige områdene i planen er det ikke åpnet for ny boligbygging.

I en tidligere sak har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag uttalt at dispensasjon bør benyttes i de tilfeller som klart skiller seg fra andre saker. Å gi dispensasjon i saker som ikke skiller seg klart fra eventuelle andre saker, vil ha en uheldig virkning og vanskeliggjøre behandlingen av eventuelle senere saker. Slike dispensasjoner vil svekke plangrunnlaget som informasjons- og beslutningsverktøy. Kommuneplanen vil uthules.

Det stilles spørsmål om hvor grensen går for spredt boligbygging. I kartet er områder for spredt boligbygging vist med soner. En generasjonsbolig er bolig som er knyttet til landbruket. Den tilhører gården ved at den ligger på samme matrikkelenhet uten fradelt tomt. Ved fradeling av tomt for ny bolig, vil dette bli en fritt omsettbare bolig som ikke har tilknytning til landbruket. Da anses dette som en tomt til boligformål ikke i tråd med landbruksbegrepet.

Selv om Rådmannen kan ha forståelse for flere av de grunnene som anføres fra søker, så kan de vurderes som generelle og ikke være grunner som skiller seg klart fra andre landbrukseiendommer.

At flere boliger i nærheten av en gård kan virke positivt på gården og bygda med tanke på trivsel og tilgang til ekstra arbeidskraft, er begrunnelse som kan anføres for flere gårder. Det er mange områder i kommunen som består av krattskog. Det er flere områder som evt. nye boliger kan tilpasses kulturlandskapet og ikke være godt synlig. Befaring med vurdering av alternativ er gjennomført av landbruksavdelingen. Rådmannen er ikke kjent med at det er innvilget fradeling av boligtomter som dispensasjon fra gjeldende kommuneplan.

De omsøkte tomtene ligger ca. 1,5-2 km til Forbregd Lein hvor det i disse dager blir klargjort for ca. 30 regulerte boligtomter.

Fylkesmannen sier det **går i mot** at det åpnes for dispensasjon som omsøkt i denne saken, og ber om å bli orientert dersom det blir gitt dispensasjon likevel. Når en regional eller statlig myndighet har uttalt seg negativt til en søknad, følger det av Plan- og bygningslovens § 19-2 at kommunen ikke bør gi dispensasjon. Ved at Fylkesmannen sier de går i mot søknaden og ber om å bli orientert om vedtaket, kan dette være et signal på at de ønsker å påklage en evt. innvilgelse av dispensasjonssøknaden. Det finnes flere eksempler på at dette har skjedd.

Rådmannen mener at Fylkesmannen i Nord-Trøndelag sin uttalelse må tillegges stor vekt, og med det vurderer at hensynene bak kommuneplanen som det søkes dispensasjon i fra, blir vesentlig tilsidesatt ved at det gis dispensasjon. Rådmannen mener derfor det ikke er

grunnlag for å gi dispensasjon i saken. Den planfaglige anbefalingen til Komite Plan og Samfunn blir å avslå søknaden.

Et avslag vil være et enkeltvedtak som kan påklages etter Forvaltningslovens § 28. Det er 3 ukers klagefrist fra underretning om vedtak er mottatt.

Dersom Komite Plan og Samfunn velger å innvilge dispensasjonssøknaden, vil dette også være et enkeltvedtak som kan påklages etter Forvaltningslovens § 28, med samme klagefrist.

Dersom det gis dispensasjon må dette være under forutsetning av at forholdet til Kulturminneloven blir avklart før endelig delingstillatelse kan gis, e-post fra Nord-Trøndelag fylkeskommune datert 12.09.2014. Dersom dette ikke blir tatt inn i et dispensasjonsvedtak, kan kommunen bli gjort ansvarlig.

Detaljregulering Storholmen - mindre endring

Saksbehandler: Åge Isaksen E-post: aage.isaksen@innherred-samkommune.no Tlf.: 74048519	Arkivref: 2012/7628 - /L12
---	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité plan og samfunn i Verdal	14.10.2014	65/14
Verdal kommunestyre		

Rådmannens forslag til innstilling:

Det gjøres følgende endringer i detaljregulering Storholmen – 1721/234/1:
Plankart; tomtefeste 234/1/67 og 234/1/344 gis formålet bebyggelse og anlegg med underformål fritidsbebyggelse.
Planbestemmelser; Punkt 3.1.1 endres slik det framgår av vedlagte bestemmelser revidert 25.09.2014.

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12 vedtas detaljregulering Storholmen, 1721/234/1, med ovennevnte endringer.

Vedlegg:

Kartutsnitt som viser tomtefeste 234/1/67 og 234/1/344, dat. 25.09.2014.
Planbestemmelser, rev. 25.09.2014.
Høringsuttalelse fra Gunnfrid og Einar Lund.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

3 stk. høringsuttalelser,
Kommunestyresak nr. 31/13,

Saksopplysninger:

Bakgrunn.

Verdal kommunestyre har i møte den 29.04.2013, sak nr. 31/13, vedtatt detaljregulering Storholmen - 1721/234/1. I forbindelse med klagebehandling av en byggesak på Storholmen, har Fylkesmannen kommet fram til at kommunen gjennom planbehandlingen ikke har overholdt plan- og bygningslovens krav om varsling. Fylkesmannen sendte da ut forhåndsvarsel til berørte parter om mulig oppheving av

planen. Forhåndsvarslingen har ikke resultert i uttalelse fra noen andre hytteeiere innenfor planområdet. Fylkesmannen legger da til grunn at manglende varsling kun gjør seg gjeldende for partene i den aktuelle byggesak, og har derfor den 30.06.2014 opphevet den del av reguleringsplanen som omfatter de to eiendommene.

Hytteenheten på tomtefeste 234/1/67 hadde i utgangspunktet to eiere. I mars 2011 PUK-sak nr. 33/11, ble det gitt dispensasjon for opprettelse av ny festetomt med vilkår om at samlet bruksareal for hver av de to hytteenheter ikke kan overstige 70 m². Gjeldende reguleringsplan for Storholmen hadde da arealbegrensning på 100 m². Begrensningen på 70 m² ble satt av hensyn til estetikk og landskapstilpasning, fordi viss det ble åpnet for 100 m² kunne de to sammenbygde hytteenheter utbygges med inntil 200 m² samlet. Dette ble vurdert å kunne bli et dominerende og lite estetisk bygg i fjellterrenget, samt at også topografi ville gjøre det nødvendig med store terrenginngrep. Dette vedtak ble påklaget av Lund, men klagen ble senere trukket før behandling hos Fylkesmannen.

Etter dette har Lund fått gjennomført en utbygging av sin hytteenhet med samlet bruksareal på 70 m² for selve hytta. I byggetillatelsen er det samtidig satt som vilkår at eksisterende uthus på hyttetomta med bruksareal på 5 m² skal rives/fjernes straks utbyggingen er ferdig og senest innen 2 år fra gitt byggetillatelse. Uthuset ble i forbindelse med utbyggingen flyttet i strid med midlertidig godkjent plassering. Denne midlertidige plassering er imidlertid senere etter søknad godkjent.

I april 2013 søker Lund om å få ha uthuset stående permanent slik det ble midlertidig godkjent. Dette ble begrunnet med at uthuset her vil være mindre synlig for omgivelsene, og dermed ikke bli så dominerende i landskapsbildet. Nabo som eier den andre hytteenheten av felleshytta er imidlertid sterkt i mot denne plassering, da de mener uthuset her vil bli liggende høyt i terrenget og får en plassering med muligheter for ikke ønskelig innsyn til deres hytte. Kommunen avslø søknaden og avslaget ble påklaget av Lund. Klagesaken er deretter oversendt Fylkesmannen for behandling. Det var i den sammenheng Fylkesmannen kom til den konklusjon at kommunen ikke hadde overholdt varslingsplikten i forbindelse med planbehandlingen, og opphevet den del av planen som gjelder for de to hytteenheter 234/1/67 og 234/1/344.

Planrevisjon.

Den revisjon av reguleringsplanen for Storholmen som ble gjennomført i 2013 har ikke fått med seg at det ble opprettet nytt tomtefeste, slik at planen her viser kun en hytteenhet. For å rette opp i dette har kommunen sendt på høring forslag om å revidere plankartet slik at begge festepunktene 234/1/67 og 234/1/344 reguleres som særskilte hytteenheter med formålet bebyggelse og anlegg og underformål fritidsbebyggelse. I tillegg foreslås bestemmelsene revidert slik at det under pkt. 3.1.1 tilføyes at bebyggelsen på hver av tomtefestene 234/1/67 og 234/1/344 kan ha maksimalt bruksareal på 70 m². Dette ble i høringsforslaget feilaktig benevnt bebygd areal. Ved revisjon av planen i 2013 ble grad av utnytting for hytteenheter innenfor planområdet endret fra bruksareal til bebygd areal. For å harmonisere bestemmelsene om grad av utnytting foreslås det benyttet bebygd areal for samtlige hytteenheter innenfor planområdet. Dette vil da for festepunktene 234/1/67 og 234/1/344 bety at 70 m² bruksareal omregnes til 80 m² bebygd areal, og at dette brukes i bestemmelsene punkt 3.1.1.

Kommunen anser denne revisjonen som en oppretting av forhold som tidligere er vedtatt gjennom dispensasjonsbehandling, og behandler dette som en mindre endring i henhold til plan- og bygningslovens § 12-14. Høring av revisjonsforslaget er gjennomført ved at kun aktuelle berørte parter er tilskrevet. Det har i forbindelse med høringen kommet følgende uttalelser som det her er gitt sammendrag av:

Nord-Trøndelag fylkeskommune, dat. 07.07.2014.

Ingen merknader til foreslått endring.

Statskog, dat. 11.08.2014.

Ingen merknader til foreslått endring.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, dat. 15.08.2014.

Ingen merknader til foreslått endring.

Gunnfrid og Einar Lund, dat. 01.09.2014.

Viser til flere brev om saken i perioden januar 2010 til juli 2013. Klagesak til Fylkesmannen om avslag på byggesak om å få beholde et uthus på 5 m², ble overraskende fokusert mot manglende varsling i forbindelse med planbehandlingen. Fikk forståelse fra Fylkesmannen om at ny planbehandling åpnet muligheten for samme arealgrense på hyttebebyggelsen som de øvrige hytter i området. Kommunen har imidlertid ikke åpnet for dette, da de fortsatt holder på at de to aktuelle festetomter skal ha maksimalt bebygd areal på 70 m² mens de øvrige tomter i planområdet kan ha 120 m².

Dette oppleves meget urettferdig da planendringen i 2013 åpnet for at de øvrige hyttetomter i området fikk økt bebygd areal fra 100 m² til 120 m². Hyttetomten er allerede bebygd med 70 m² og ønske er derfor å få samme mulighet som øvrige hyttetomter med 120 m², eller i det minste 75 m² slik at det gamle uthuset kan bli stående.

Vurdering:

Utgangspunktet var her en hytteenhet med to eiere. Plan og utviklingskomiteen vedtok i sak nr. 33/11 å gi dispensasjon for etablering av nytt tomtefeste, slik at det her ble to hytteenheter som hver kunne bebygges med maksimalt bruksareal på 70 m². Denne arealbegrensningen er vurdert ut fra utforming og tilpasninger i terrenget, noe som er med på å avgjøre om bygget får en god estetikk og landskapstilpasning. Viss denne fellehytta skulle få samme arealgrenser som de øvrige hytter i planområdet, vil dette kunne bli et bygg på inntil 240 m² bebygd areal etter de nye planbestemmelsene fra 2013. All erfaring viser at store hytter medfører mange utfordringer med hensyn til terrengtilpasninger, og det er vanskelig å få gode estetiske løsninger. Dette er også en del av bakgrunnen for at alle planer har en utnyttelsesgrad eller en arealbegrensning som avgjør hvor mye en eiendom kan bebygges.

Kommunen mener derfor det riktige i denne saken er å holde på den arealgrense som ble fastsatt i forbindelse med tillatelse til etablering av nytt tomtefeste i 2011, det vil si 70

m² bruksareal eller omregnet til bebygd areal på 80 m². Dette var de vilkår som da ble gitt for å tillate nytt tomtefeste, og som utbygger senere har kunnet forholde seg til. Totalt vil da den felles hytta kunne utbygges med maksimalt bebygd areal på 160 m², noe som her vil bli dominerende nok i landskapsbildet.

Søknad om dispensasjon for oppføring av 2 stk midlertidige vindmålemaster på Hyllfjellet og Heggjavola

Saksbehandler: Odin Magnus Johnson	Arkivref: 2014/3779 -
E-post: odin.magnus.johnson@innherred-samkommune.no	/1721/292/1
Tlf.:	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité plan og samfunn i Verdal	14.10.2014	66/14

Rådmannens forslag til vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2 gis midlertidig dispensasjon fra formålet LNFR i Verdal kommunes kommuneplan som omsøkt, for oppføring av vindmålermast MM6. For oppføring av vindmålermast MM5 avslås søknaden om dispensasjon.

Dispensasjon for mast MM6 gis midlertidig for 2 år. Bakgrunnen for vedtaket er gitt i dette saksframlegget.

Det forutsettes at det i egen søknad søkes om midlertidig tillatelse for tiltakene etter plan- og bygningslovens § 20-1. Videre forutsettes følgende:

- Det skal oppføres fugleavvisere på bardunene (som beskrevet i søknaden)
- Følgeforskning under måleperioden for å vurdere den reelle effekten av mastene med hensyn til kollisjonsfare for fugl og effekten av fugleavvisere
- At all aktivitet i forbindelse med oppsett og drift av mastene avgrenses til perioden 1. august og ut året, evt. senest til 15. februar. Dette av hensyn til mulig fuglehekking
- Anleggsperioden legges utenom viktige perioder for friluftsliv
- Tungtransport på barmark må unngås
- At bardunforankringer, fundament og alt annet utstyr fjernes etter at måleperioden er avsluttet, og at det gjøres det som er nødvendig av tiltak for å få raskest mulig revegetering slik at spor etter inngrepene blir minimale

Vedtaket kan påklages i henhold til forvaltningslovens § 28. Det er tre ukers klagefrist fra mottatt dato av dette vedtaket.

Vedlegg:

- 1 Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel fra Rambøll, datert 28.04.2014.
- 2 Uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune, datert 19.05.2014.
- 3 Uttalelse fra Sametinget datert 28.05.2014.
- 4 Uttalelse fra Færen reinbeitedistrikt datert 05.06.2014.
- 5 Uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag datert 12.06.2014.
- 6 Endring av koordinatplassering vindmålermaster datert 12.09.2014.
- 7 Kart over endrede koordinatplasseringer datert 12.09.2014.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Uttalelse e-post fra Innherred samkommune v/Landbruk datert 20.05.2014.
- Høringsbrev til høringsinstansene datert 12.05.2014.

Saksopplysninger:

Innherred samkommune v/ enhet for PBOM har mottatt en søknad datert 28.04.2014 om oppføring av 2 midlertidige vindmålermaster i Verdal kommune. Det søkes om dispensasjon fra LNFR-formålet i kommuneplanens arealdel for Verdal kommune, vedtatt av Verdal kommunestyre i møte 26.04.2011. Søknaden om dispensasjon søkes for en periode på inntil 2 år for hver mast.

De to midlertidige vindmålermastene søkes oppført på følgende steder:

- MM5 plasseres ca 750 meter nordvest for Hyllfjellet.
- MM6 plasseres på toppen av Heggjavola.

Mastene er bardunerte fagverksmaster. De vil ha en høyde på inntil 98 meter med et toppspir på 2 meter, totalt 100 meter. I tillegg kan fundamenteringsløsningen eller lignende tilføre noe høyde, men ikke over 0,5 meter. Bardunenes utstrekning vil være omkring 60 meter fra målemastens fot. Faktisk plassering av bardunfester kan avvike noe fra vedlagte tegninger ettersom bardunene må tilpasses lokalt terreng.

I søknaden bes det om at dispensasjonen gis med grunnlag i at hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, ikke blir vesentlig tilsidesatt. Tiltaket er av midlertidig karakter og området vil etter endt tiltaksperiode blir ryddet. Det medfører ikke varige inngrep eller ulemper for naturmangfoldet.

Videre bes det om dispensasjon på grunnlag av at fordelene ved å gi dispensasjon vil være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det er av klar samfunnsinteresse å få kartlagt områder med gode vindforhold for eventuell utnyttelse til kraftproduksjon. Dette må blant annet ses i lys av Norges forpliktelser under EUs fornybardirektiv. Her vises det til nærmere beskrivelse under delen «Begrunnelse for tiltak» i denne søknaden.

Dersom det innvilges dispensasjon vil det i egen søknad søkes om midlertidig tillatelse for tiltakene etter plan- og bygningslovens § 20-1. I forbindelse med transport, montasje og vedlikehold vil det bli søkt om landingstillatelse for helikopter i medhold av § 6 i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

I søknaden foreligger vedlagt godkjennelse fra grunneier Statskog som gir sin tillatelse til vindmålermastene. Etter vurdering fra fagansvarlig byggesak i Innherred Samkommune ble det vurdert at samtykke fra grunneier Statskog var å anse som tilstrekkelig nabovarsling.

Søknaden om midlertidig dispensasjon fra LNFR- formålet i kommuneplanen ble av kommunen i brev datert 12.05.2014 sendt på høring til følgende instanser:

Fylkesmannen i Nord- Trøndelag, Nord- Trøndelag fylkeskommune, Innherred samkommune v/landbruk, Færen reinbeitedistrikt og Sametinget.

Høringsinstansene ble i samsvar med plan- og bygningslovens § 21-5 gitt en svarfrist på 4 uker.

Sametinget har i brev datert 28.05.2014 uttalt bl.a. følgende:

«Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget

Skulle det likevel under arbeid i marken oppdages gjenstander eller andre strukturer/spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk fredet i følge kml. § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Denne oppregningen er heller på ingen måte uttømmende. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nord-Trøndelag fylkeskommune.»

Nord- Trøndelag fylkeskommune v/regional utviklingsavdeling har i brev datert 19.05.14 gitt følgende svar:

«Nord-Trøndelag fylkeskommune har behandlet saken som plan-, friluftsliv- og kulturminnemyndighet og vi har følgende merknader:

Plan- og friluftslivsforhold:

Vi har ikke regionale merknader til søknaden.

Kulturminner :

I brev til kommunene datert 31.3.2009 og 17.2.2012, orienterte vi om hvilke saker vi prioriterer å gi uttalelse til:

-tiltak som kommer nærmere enn 100 meter fra registrerte automatisk freda kulturminner
-vesentlige endringer og rivning på bygninger og anlegg eldre enn 1850, jfr kml §25.

Vi forutsetter at kommunen har avklart om noen av disse punktene gjelder for denne saken, og vi prioriterer derfor ikke å undersøke denne saken nærmere. Vi viser videre til at synlige automatisk fredete kulturminner og bygninger eldre enn 1900 er systematisk registrert. Disse registreringene finnes i <http://askeladden.ra.no> og www.gint.no. Vi har ingen ytterligere merknader til saken, jf. Kulturminneloven § 9.

Denne uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner og heller ikke tiltak og kulturminner i sjø.

For slike saker bes det ta kontakt med hhv Sametinget og NTNU/Vitenskapsmuseet.»

Innherred samkommune v/ enhet for landbruk og naturforvaltning har i brev datert 20.05.14 svart som følger:

«Ingen merknad»

Færen reinbeitedistrikt har gjennom sin advokat Geir Haugen i brev datert 05.06.2014 kommet med følgende uttalelse:

Undertegnede er engasjert av Feren reinbeitedistrikt for å avgi uttalelse.

Det er uomtvistelig at etablering av vindmøllemaster på Hyllfjellet fører til betydelige skadevirkninger for reindriften. Det kan vises til reindriftsutredningen av Bioforsk av 19.05.2014 side 31:

«Ved en samlet vurdering av omfanget ved planlagte vindkraftverk er disse stor til middels negative. Dette fører til at konsekvensene for reindriften ved etablering av Hyllfjellet og Sognavola vindkraftverk blir stor negativ. Det begrunnes særlig med at kombinasjonen av vindkraftverk og vinterbeiteland for rein som er det store usikkerhetsmomentet for hvordan reinens fremtidige bruk av utredningsområdet vil bli»

Det bemerkes at det er svært sjelden at konsekvensen av et inngrep karakteriseres som «stor negativ». En har således å gjøre med et stort inngrep i reindriften.

På denne bakgrunn er det overveiende sannsynlig at det ikke vil bli gitt konsesjon. Den forrige statsråden i OED gjorde det klart at han ikke ville gi konsesjon av hensyn til sørsamiske interesser.

I en slik situasjon vil det være meningsløst å gi samtykke til oppføring av målemaster før det er tatt en avgjørelse i konsesjonsspørsmålet. Hvis det ikke blir gitt konsesjon har

målemastene ført til unødvendige skader og ulemper. Utbygger vil uansett ikke bli forsinket da de sikkert vil bruke lang tid på å vurdere lønnsomheten.

I forhold til reindriften må alle tiltak uansett omfang av skader og ulemper ha ekspropriasjonstillatelse. Det medfører at det må foretas en «*meir til gagn enn skade*» vurdering, jf. oreigningsloven § 2. Det er foreløpig ikke gjort.

Etter dette krever Feren reinbeitedistrikt at spørsmålet om å samtykke til oppføring av målemaster utsettes til etter at konsesjon eventuelt blir gitt.»

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har i brev datert 12.06.2014 kommet med følgende uttalelse:

«Søknaden om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel er forelagt Fylkesmannens fagavdelinger som, etter dette, har følgende merknader:»

Landbruksavdelingen:

«Landbruksavdelingen har ut fra regionale og nasjonale landbruksinteresser ingen merknader til søknaden.»

Miljøvernavdelingen:

«Mastene søkes utplassert i et område som eies av Statskog SF, i et område med 3-5 km fra nærmeste tyngre, tekniske inngrep. Planområdet berører ingen naturreservater eller verneområder. Området er registrert som et friluftsområde med regionalverdi.

Tiltakshavers vurdering:

Tiltakshaver har gjort følgende vurdering av naturverdiene i området og mulige effekter av mastene:

- Mastene vil være synlige fra lang avstand, men ettersom mastene er slanke er de lite iøynefallende. Ettersom tiltaket er midlertidig, vil det ikke gi varige landskapsendringer.
- Tiltaket lokaliseres i INON-område, men vil ikke medføre reduksjon i INON-arealer. Ettersom midlertidige master uten vei ikke defineres som tyngre teknisk inngrep.
- Bardunene representerer en kollisjonsrisiko, men utstyres med fugleavvisere for å minimere risikoen.
- Anleggsperioden skal ikke legges til perioder med fuglehekkning.
- Planområdet er leveområde for jerv, men mastene vil trolig ikke ha negativ effekt på deres leveområder. Anleggsperioden skal ikke legges til yngleperioden for jerv.
- Mastene vil være synlige for folk som utøver friluftsliv, og i umiddelbar nærhet til mastene vil man kunne oppleve motordur. Anleggsperioden skal ikke legges til de viktigste periodene for friluftsliv, som fellesferien eller småviltjakta.
- Tiltaket vil ikke medføre støy over noen støygrenser.

Miljøvernavdelingens vurdering:

Det omsøkte tiltaket omfatter utplassering av to vindmålemaster i to år. Mastene er 100 meter høye og forankres med barduner, som kan få en utstrekning på omtrent 60 m fra målemastens fot. I tillegg vil det plasseres ut en batteripakke og et reservestrømaggregat

i en låst container ved foten av hver mast. Anleggsperioden er estimert til å ha varighet på 2 dager pr mast.

Ut fra miljøvernssynspunkt utgjør utplassering av to slike master, i et område med 3-5 km fra nærmeste tyngre, tekniske inngrep et tiltak, en risiko for uheldige konsekvenser for natur- og miljøforhold. Master med høyde på 100 m, med tilhørende utstyr, vil endre landskapets helhetsinntrykk. Selv om mastene er slanke, kan de ha negativ påvirkning på landskapets verdi for friluftslivet. Også motorduren fra mastene kan medføre negative konsekvenser for utøvere av friluftsliv. Oppsetting og demontering av mastene vil medføre mer støy enn ellers, og det er bra at dette planlegges utenom de periodene når området brukes mest.

Det er gjort få artsregistreringer av nyere dato i området.

Konsekvensutredningsprogrammet fastslår at artsmangfoldet skal undersøkes, og Fylkesmannen forutsetter at dette følges opp.

I henhold til naturmangfoldlovens § 8 skal kunnskapsgrunnlaget *"stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet...* Da det nå søkes om midlertidige installasjoner med begrenset omfang og risiko for skade, vurderer vi ikke konsekvensene som så store at det kreves ytterligere kartlegging av artsmangfold før de midlertidige mastene settes opp.

Miljøvernavdelingens konklusjon:

Vi anbefaler at det stilles vilkår til en eventuell dispensasjon, dette både for å minimere mulige negative konsekvenser av midlertidige målemaster og for å bedre kunnskapsgrunnlaget om effekter av vindkraftanlegg.

Vi foreslår at det stilles krav om:

- fugleavvisere på bardunene (som beskrevet i søknaden)
- følgeforskning under måleperioden for å vurdere den reelle effekten av mastene med hensyn til kollisjonsfare for fugl og effekten av fugleavvisere
- at all aktivitet i forbindelse med oppsett og drift av mastene avgrenses til perioden 1. august og ut året, evt. senest til 15. februar. Dette av hensyn til mulig fuglehekking
- anleggsperioden legges utenom viktige perioder for friluftsliv
- tungtransport på barmark må unngås
- at bardunforankringer, fundament og alt annet utstyr fjernes etter at måleperioden er avsluttet, og at det gjøres det som er nødvendig av tiltak for å få raskest mulig revegetering slik at spor etter inngrepene blir minimale

På generelt grunnlag vil vi minne om at behandlingen av dispensasjonssøknaden må ta hensyn til miljøkvalitetene i området og verdier for biologisk mangfold. Vi viser i den sammenheng til kravet i Naturmangfoldlovens (NML) § 7 om at det i saksbehandling og beslutninger som fattes etter plan- og bygningsloven skal framgå at prinsippene i naturmangfoldloven er vurdert. Disse prinsippene fremgår av NML §§ 8 - 12 og skal holdes opp mot forvaltningsmålene i §§ 4 og 5. Vi vil her minne om at da det er kommunen som er dispensasjonsmyndighet, pålegger det kommunen å gjøre disse vurderingene.»

Reindriftsavdelingen:

«Reindriftsavdelingen (tidl. Reindriftsforvaltningen) uttalte seg til oppføringen av tre vindmålemaster i tilknytning til planene for Hyllfjellet, Sognavola og Markavola vindkraftverk i brev av 8.5.2013. Denne søknaden gjelder for samme område og samme prosjekt.

I søknaden omtales forholdet til reindriften i pkt. 1.2.4 i vedlegg 1, konsekvensbeskrivelse:

«Hyllfjellet er også en del av vinterbeite 2 til Færen reinbeitedistrikt, som regel mindre intenst brukte beiteområder.» Vi vil understreke at området også kan brukes på senhøsten.

Beitebruken ble informert om i vårt brev av 8.5.13, så søknaden burde ha opplyst om dette.

Området har som kjent av ulike årsaker ikke vært benyttet som reinbeite siden tidlig 2000-tall, før det igjen ble benyttet sist vinter. Informasjon om reindriftens arealbruk er for øvrig tilgjengelig på karttjenesten Geografi i Nord-Trøndelag (www.gint.no).

Mastene vil ha størst innvirkning på reindriften etter oppføring. De vil ha god høyde og sannsynligvis avgi noe støy i vind på grunn av bardunene. Det er derfor sannsynlig at rein vil redusere bruken av nærområdet til mastene og en tilvenning til mastene kan ikke forventes i løpet av to år. Reindriftsavdelingen er derfor negativ til at det gis dispensasjon. Velger kommunen allikevel å gi tillatelse til oppføring, må det settes vilkår om at lokalisering, oppføringsperiode og tilsyn av mastene avklares med Gaasken-Laante sijte (Færen reinbeitedistrikt).»

Andre merknader:

«Fylkesmannens syn på vindkraft i indre deler av fylket:

Uavhengig av de vurderinger som er gjort over vil Fylkesmannen avslutningsvis benytte anledningen til å minne om vårt uttalte syn på vindkraftutbygging i indre deler i Nord-Trøndelag. Fylkesmannen mener vindkraftverk i indre deler av fylket bør unngås, da det vil være svært utfordrende på en rekke områder, både for nasjonale miljøverdier, og ikke minst reindriftsinteresser og andre sør-samiske interesser.

Fylkesmannen har ved flere anledninger de senere år gjort rede for vårt syn på området. Dette fremkommer bl.a. i vår tidligere uttalelse 31.10.12 til E-ONs melding om vindkraft i Hyllfjellet/Sognavola/Markavola i Verdal. Vårt syn på området er ytterligere presisert og utdypet i vår høringsuttalelse 24.02.14 til E-ONs konsesjonssøknad for Kopperaa vindkraftverk i Meråker kommune der Fylkesmannen har fremmet innsigelse mot planene.

Dette til orientering.»

Naturmangfoldloven:

I følge Naturmangfoldlovens § 7 skal det i saker som behandles etter Plan- og bygningsloven fremgå at prinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert. Det foreligger ingen vitenskapelig eller erfaringsbasert informasjon i registre eller temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold som tilsier at

søknaden kan komme i konflikt med slike interesser i det aktuelle området, verken direkte eller i umiddelbar nærhet.

Vurdering:

Søknaden om midlertidig oppføring av to vindmålermaster på Hyllfjellet og Heggjavola, betinger at det blir gitt dispensasjon fra kommuneplanen for Verdal kommune.

Vurdering av dispensasjonen:

I henhold til kapittel 19 i plan- og bygningsloven kreves grunngitt søknad fra ansvarlig søker. Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer, skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovers bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 (100 metersbeltet i strandsonen) når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Vanlige regler for myndighetsmisbruk, herunder kravet om likebehandling gjelder. Kommunen kan ikke forskjellsbehandle saker hvor relevante forhold er like og det har ikke skjedd endringer i rettstilstanden eller en generell endring av praksis. En dispensasjon kan gi grunnlag for presedens, og man bør også på bakgrunn av dette være restriktiv med å dispensere.

Søknaden om dispensasjon har vært sendt til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Nord-Trøndelag fylkeskommune, Sametinget, Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag, Færen Reinbeitedistrikt og Innherred Samkommune v/enhet for landbruk og naturforvaltning.

I uttalelsene har Sametinget, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Innherred samkommune v/ landbruk og naturforvaltning ikke hatt noen merknader av betydning til at det blir gitt dispensasjon fra kommuneplanen til Verdal kommune som omsøkt.

Derimot har Færen reinbeitedistrikt uttalt seg negativt til tiltaket og henviser til reindriftsutredningen av Bioforsk av 19.05.2014, som sier at «*Ved en samlet vurdering av omfanget ved planlagte vindkraftverk er disse stor til middels negative. Dette fører til at konsekvensene for reindrifta ved etablering av Hyllfjellet og Sognavola vindkraftverk blir stor negativ.*» De mener også at spørsmålet om samtykke til oppføring av målemaster utsettes til etter at konsesjon eventuelt blir gitt. Hos fylkesmannen har reindriftsavdelingen uttalt seg negativt til at det gis dispensasjon, miljøvernavdelingen anbefaler at det stilles vilkår ved en eventuell dispensasjon og foreslått en del krav som bør stilles i sin høringsuttalelse. Fylkesmannen benytter også anledningen til å minne om

deres uttalte syn angående vindkraftutbygging i indre deler av Nord-Trøndelag hvor de mener at dette bør unngås.

I sak 101/12 i Verdal kommunestyre den 29.10.2012 ble følgende vedtak fattet i sak «Vindkraftverk Hyllfjellet, Sognavola og Markavola – kommunens uttalelse til melding»

«VEDTAK:

Verdal kommunestyre presiserer følgende:

- Kommunestyresak 101/12 omhandler kommunen sin stillingtagen til å fremskaffe det best mulige kunnskapsgrunnlag og innebærer ikke en forskuttering av resultatet av en eventuell senere realitetsbehandling.
- Kommunens realitetsbehandling av en eventuell vindkraftutbygging skjer på et senere tidspunkt.
- Verdal kommunes hovedmålsetting i denne innledende fasen av den skisserte vindkraftutbyggingen, er å bidra til å sikre en god prosess for å nå et så godt og bredt beslutningsgrunnlag som mulig.

I tilknytning til foreslåtte konsekvensutredningsprogram for vindkraftverk Hyllfjellet, Sognavola og Markavola, vil Verdal kommune påpeke følgende:

1. *Kommunen forventer at forestående utredningsprosess gjennomføres med fokus på kvalitet og involvering av berørte parter, slik at konklusjonene blir tillitsskapende og gir et godt grunnlag for å treffe avgjørelse om eventuell utbygging av vindkraftverk.*
2. *Kommunen forventer at en konsekvensutredning for reindrift i Feren reinbeitedistrikt i størst mulig grad gjennomføres som samarbeidsprosjekt med berørte kommuner innenfor reinbeitedistriktet, slik at utredningen bidrar til at krav om helhetlig konsekvensutredning som er framsatt i forbindelse med kommuneplanens arealdel kan oppfylles.*
3. *Kommunen understreker betydningen av å få frem hvordan en utbygging vil påvirke landskaps- og naturverdiene i planområdene og tilgrensende områder. Gode visualiseringer av virkningene vil være både et krav og en nødvendighet i den videre prosessen.*
4. *Det må grundig utredes hvordan en eventuell utbygging vil påvirke bruken og opplevelsesverdien for områdene. Områdenes betydning for friluftsliv, herunder jakt og fiske, samt konsekvenser av en utbygging – er særdeles viktig å få kartlagt.*
5. *Det må utredes grundig hvordan en eventuell utbygging vil påvirke arealer som per i dag er inngrepsfrie områder. Kverndalen fremstår som spesielt «sårbar» og konfliktfylt i denne sammenhengen, eksempelvis krever området øst for Hyllfjellet en spesiell hensyntagen.*
6. *Det er viktig for Verdal kommune å få belyst konsekvenser knyttet til brede nærings- og samfunnsinteresser. Verdiskapning og sysselsetting (direkte og indirekte), både i utbyggings- og driftsperioden - er særdeles viktig å få godt og realistisk utredet. Det er viktig gjennom en utredningsprosess å få belyst*

- konsekvensene for et bredt spekter av aktører - eksempelvis bruksrettighetshavere, grunneiere, hytteeiere og den industrielle verdikjeden.*
7. *En utredning må inneholde entydige avklaringer knyttet til hvilke kontraktsregimer utbygger legger opp til, både i forhold til en eventuell utbygging og i forhold til driftsfasen.*
 8. *Dersom E.ON velger å gå videre med konsekvensutredning og søknad, skal det startes forhandlinger med utbygger om en utbyggingsavtale. Formålet med avtalen er å sikre kommunen en rettmessig avkastning for å ha investert av sin natur i kommersiell kraftproduksjon. Økonomiske og fysiske vilkår og ytelser i utbyggings- og driftsfasen, samt sikring av positive ringvirkninger for lokalt næringsliv vil være sentrale elementer.*
 9. *En konsekvensutredning må tydeliggjøre en forankring i en regional plan for utbygging av vindkraft i innlandet.»*

I sak PS 48/13 i komitéen for plan og samfunn ble søknad om oppføring av vindmålermaster i kverndalsområdet og Hyllfjellet behandlet. Der ble følgende vedtak fattet:

«Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2 gis midlertidig dispensasjon fra formålet LNFR i Verdal kommunes kommuneplan som omsøkt, for oppføring av vindmålermast MM1. Omsøkt plassering av målermast MM2 avslås. Dette begrunnes i kommunestyrets vedtak i sak PS 101/12 (spesielt pkt. 5), hvor østsiden av Hyllfjellet bes om å bli underlagt en spesiell hensyntagen. For oppføring av vindmålermast MM3 avslås søknaden om dispensasjon.

Dispensasjonen gis midlertidig for inntil 2 år. Bakgrunn for vedtaket er gitt i dette saksframlegget.»

Som et ledd i forberedelsene til å få utført en konsekvensutredning i tråd med bl.a. ovenstående vedtak, er det av stor viktighet å få utført måling av vind i de aktuelle områdene for vindkraftparkene. De midlertidige vindmålemastene fordrer en myndighetsbehandling (plan- og bygningsloven) som er adskilt fra prosessene for vindkraftplanen i området, og tiltaket skal derfor ikke ses i sammenheng med myndighetsbehandlingen av vindkraftplanene. Vindkraftplanene behandles etter Energiloven, med NVE som konsesjonsmyndighet, og NVE gjennomfører høringsrunder knyttet til disse planene.

Det som taler for dispensasjon er følgende:

- Tiltaket er av midlertidig karakter og området vil etter endt tiltaksperiode (2 år) bli ryddet. Medfører ikke varige inngrep eller ulemper for naturmangfoldet.
- Det er av klar samfunnsinteresse å få kartlagt områder med gode vindforhold for eventuell utnyttelse til kraftproduksjon. Dette må blant annet ses i lys av Norges forpliktelser under EUs fornybardirektiv.

Det som taler mot å gi dispensasjon er følgende:

- Kommuneplanen blir mindre forutsigbar.

- Færen reinbeitedistrikt og reindriftsavdelingen hos fylkesmannen i Nord-Trøndelag går imot at det gis dispensasjon.

Konklusjon:

Det er innsendt søknad om midlertidig dispensasjon på 2 år for oppføring av to vindmålermaster fra ansvarlig søker. Kommunen har vurdert at hensynet bak bestemmelsene det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelser, ikke blir vesentlig tilsidesatt for oppføring av mast MM6 Heggjavola. Det er videre vurdert at fordelene med å gi dispensasjon er klart større enn ulempene for mast MM6 Heggjavola. Dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet vurderes av kommunen i dette tilfellet til å være av positiv art. For mast MM5 Hyllfjellet vurderes det at LNFR-formålet i kommuneplanens arealdel blir vesentlig tilsidesatt jfr. bl.a. uttalelsene fra fylkesmannens reindriftsavdeling og Færen reinbeitedistrikt, og at ulempene er klart større enn fordelene etter en samlet vurdering.

Kommunen har etter nøye vurderinger av alle momenter i saken kommet fram til å anbefale at det gis dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for Verdal kommune for oppføring av vindmålermasten MM6 Heggjavola, mens det anbefales å ikke gi dispensasjon for mast MM5 Hyllfjellet. Dette med bakgrunn i at plassering av mast MM5 Hyllfjellet ligger i samme område som omsøkt mast ved Hyllfjellet i sak PS 48/13, som ble behandlet og avslått i møte 11.06.2013. Mast MM5 Hyllfjellet ligger innenfor samme verdigrad som den gang omsøkte mast når det gjelder inngrepsfri natur. Dette, sammen med negative uttalelser fra Færen reinbeitedistrikt og fra reindriftsavdelingen hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, har gjort at denne konklusjonen er fattet.

Etablering av snøscooterløyper - fastsetting av planprogram

Saksbehandler: Åge Isaksen E-post: aage.isaksen@innherred-samkommune.no Tlf.: 74048519	Arkivref: 2013/4023 - /K01
---	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité plan og samfunn i Verdal	14.10.2014	67/14
Verdal kommunestyre		

Rådmannens innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-13 fastsettes planprogram for etablering av snøscooterløyper og revisjon av kommuneplanens arealdel, rev. 30.09.2014.

Vedlegg:

Planprogram for etablering av snøscooterløyper og revisjon av kommuneplanens arealdel, rev. 30.09.2014.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

12 stk. høringsuttalelser,
Forslag om endring av motorferdselloven og tilhørende forskrift, dat. 10.07.2014,

Saksopplysninger:

Bakgrunn.

Miljøverndepartementet inviterte i mai 2013 kommunene til en forsøksordning med etablering av snøscooterløyper for fornøyleskjøring. Forsøket skulle gi kommunene adgang til å etablere løyper for kjøring med snøscooter i rekreasjonssammenheng uhindret av motorferdsellovens forbud. Departementet fikk utarbeidet en standardisert forskrift som ga nærmere bestemmelser om forsøket, herunder om planprosessen som kommunen måtte gjennomføre. Verdal kommunestyre vedtok forskriften i mars 2014, og utredning av løyper etter plan- og bygningsloven ble iverksatt som en revisjon av kommuneplanens arealdel. Komité for plan og samfunn vedtok i møte den 3. juni 2014 å legge fram planprogram for dette planarbeidet for høring og offentlig ettersyn.

Sivilombudsmannen har imidlertid i en uttalelse av 12. juni 2014 konkludert med at omfanget av forsøket ligger utenfor de rettslige rammene for forsøksloven. Selv om

Regjeringen mente at forsøket var lovlig og Sivilombudsmannens konklusjoner formelt sett ikke er rettslig bindende, vedtok Regjeringen den 19. juni 2014 etter en helhetsvurdering å avvike forsøket. Det ble i stedet besluttet å gjennomføre en rask prosess for å endre loven om motorferdsel i utmark og vassdrag, slik at det med hjemmel i loven innføres adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyleskjøring.

Klima- og miljødepartementet har med grunnlag i dette den 10. juli 2014 sendt på høring forslag til endring i lov av 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven), og forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (forskrift for motorkjøretøyer i utmark etc.). Dette forslag til endringer i lov og forskrift er i stor grad samsvarende med de prosesskrav til opprettelse av løyper og vilkår for lokalisering av løypene som var satt i forsøksforskriften. Lovforslaget fastslår at løypene skal angis i arealplan eller reguleringsplan, og det vil da være plan- og bygningsloven som er verktøyet kommunen skal bruke for å fastsette løypetraseene. Planarbeidet som kommunen har igangsatt etter forsøksforskriften kan derfor videreføres, men kommunen kan ikke treffe endelig vedtak om snøscooterløyper før hjemmelsgrunnlaget (lov- og forskriftsendringen) er vedtatt av Stortinget.

Høring.

I forbindelse med høring av planprogrammet har det innkommet de uttalelser som nedenfor er gjengitt i sammendrag og kommentert.

Sametinget, dat. 16.06.14.

Sametinget har utarbeidet en planveileder som konkretiserer hensyn som bør tas i planarbeidet for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Kommunen oppfordres til å ta i bruk denne veilederen i planarbeidet. Snøscooterløyper vil kunne ha konsekvenser for reindrifta i området. Fra Sametingets side forutsettes det en reell og nær dialog med reindrifta, i prosessen, og i forhold til vedtak.

Kommentar.

Planveilederen vil bli brukt som støtte i planarbeidet, og kommunen har og vil fortsette med nær dialog i forhold til reindriftsinteressene.

NVE, dat. 18.06.14.

Det observeres stadig flere rasulykker som følge av kjøring i bratt terreng med moderne, motorsterke scootere som er konstruert spesielt for løssnøkjøring. Derfor vil det være viktig å fokusere på forholdet til skredfare ved planlegging og drift av denne type snøscooterløyper. Bestemmelsen om at kommunen skal ta hensyn til sikkerhet for de som kjører og andre samt at snøscooterløyper ikke skal legges i skredutsatte områder eller bratt terreng er ikke videre utdypet i forskriften eller i tilgjengelig veiledningsmateriell, og kan bli utfordrende med tanke på forståelse og håndtering. NVE har i en tidligere fase gjort vurderinger og anbefalinger om hvordan skredfare kan søkes ivaretatt i snøscooterplanene, og registrerer at kommunen har kjennskap til dette. På dette stadiet i planprosessen er det ikke naturlig å gå detaljert inn i problemstillinger knyttet til områder eller enkeltraseer. Kommunen synes å være bevisst på at etablering av snøscooterløyper vil være en krevende oppgave med mange, til dels motstridende hensyn som skal ivaretas.

Kommentar.

Sikkerhet spesielt i forhold til skredfare vil være et viktig utredningstema i det videre planarbeidet. Kommunen er kjent med de betraktninger NVE har gjort om skredfare knyttet til planer for snøscooterløyper, og det synes ut fra dette at aktuelle løyper må sikkerhetsklareres av personer med nødvendig kompetanse.

Ingeborg Johanne Åkran, dat. 19.06.14.

Eier av Aakran (1721/188/1) ønsker at løypetrase ikke kommer for nærme bebyggelsen og heller ikke på dyrka mark. Er for øvrig positiv til løypetrase på skogsmark.

Kommentar.

Dersom det blir aktuelt å videreføre trase mellom Aakran og Helmoen (del av trase 5) i planarbeidet, må det utredes alternativ som ikke blir forstyrrende for boligbebyggelse eller berører dyrka mark.

Helgådalen idrettslag, dat. 24.06.14.

Går sterkt imot etablering av snøscooterløype i trase 1; Sæter/Åkran – Malsådalen - gr. Steinkjer, da idrettslaget har fått innvilget løyve for oppkjøring av skiløyper på det meste av denne strekningen. Skiløype og snøscooterløype kan ikke legges til samme trase da dette vil medføre sikkerhetsrisiko, støyulemper, ødelagt skispor og parkeringsproblemer. Denne traseen er dessuten svært snøsikker, og er dermed et tilbud som blir brukt av løpere fra hele Nord-Trøndelag både tidlig og sent i sesongen. Helgådalen idrettslag ønsker å bidra til økt folkehelse gjennom blant annet tilrettelegging for skigåing, og har gått til investering av en nyere tråkkemaskin. Dersom traseen flyttes til Skjækerdalen over Sagvollvola til gr. Steinkjer vil den ikke komme i konflikt med idrettslagets aktiviteter.

Kommentar.

Kommunen innser at en blanding av løyper for ski og snøscooter vil være uheldig på grunn av de forhold som påpekes av idrettslaget. Flytting av trase til Skjækerdalen kunne vært et alternativ, men områdene Malsådalen og Skjækerdalen utpekes også som særs viktig for reindriftsnæringen. I tillegg til gode vinterbeiter har reinbeitedistriktet også flytteleier i dalførene. Denne traseen tas derfor ut av planen.

Verdal fjellstyre, dat. 27.06.14.

Fjellstyrets oppgave på statsallmenning er å ivareta friluftslivet, dyrelivet og naturen generelt, samt de bruksberettigedes interesser, herunder reindrifta. De traser som i planforslaget går gjennom statsallmenninger er (1) Malså, (2 og 5) Kverndal, (3 og 4) Inn. Fjellstyret har pr i dag kun kart med inntegna mulige traceforslag og sin egen lokalkunnskap som bakgrunn, når en skal ta stilling saken. Forutsatt at traser legges godt utenom hytter og skiløyper i berørte områder synes friluftssinterssene å ivaretas. Når det gjelder forstyrelse av vilt og dyreliv samt naturen for øvrig, har en ikke nok bakgrunn til å se for seg følgene av snøscooterløyer. Av bruksberettigede er det i første rekke reindrifta som berøres. Fjellstyret går ut fra at reindrifta kommer med egen høringsuttalelse.

Kommunens fremlagte forslag til traser i ”Revisjon av kommunens arealdel – planprogram for snøscooterløyper” godkjennes, men Fjellstyret gjør oppmerksom på at reindrifta kun har godtatt tracen Vera- Breivatnet som mulig snøscooterløype.

Kommentar.

Uttalelsen tas til etterretning.

Nord-Trøndelag fylkeskommune, dat. 08.07.14.

Prosessen kjøres i tråd med den gitte standardiserte forskrift fra forsøket. Denne gir klare ramme for planleggingen av snøscooterløyper, og det er fastsatt hva kommunen må ta hensyn til og hvilke konkrete begrensninger som er gitt i adgangen til å etablere snøscooterløyper. Fylkeskommunen vil i arbeidet med planlegging av snøscooterløype særlig påpeke viktigheten av at det tas nødvendig hensyn til friluftslivsinteressene, og at det utredes hvilke virkninger løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i plan- og influensområdet. Kommunen må kartlegge og verdsette friluftsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftsområder i kommunen. I områder hvor planlagt snøscooterløype kan gi konflikt mellom motorisert ferdsel og friluftsliv, bør kommunen foreta en grundig vurdering av trasevalg og sørge for at konflikt unngås i størst mulig grad.

De trasealternativ som presenteres i planprogrammet viser noen potensielle konfliktområder i forhold til registrerte friluftsområder, der kommunen bes foreta en særlig grundig vurdering av forholdet mellom motorisert ferdsel og utøvelse av friluftsliv. Dette gjelder trase 1 – kommunegrensen i retning Møkk der dette området i Steinkjer kommune er registrert som friluftsområde med regional verdi, trase 2 – områdene ved Åsmundfjellet/Snusvola og trase 6 – sør for Sul som er registrert som friluftsområde med regional verdi. Antar at det i planleggingsarbeidet er tatt nødvendig kontakt med nabokommuner.

Snøscooterløyper anlegges på snødekt og frossen mark og det forutsettes at etablering av snøscooterløyper ikke skal medføre terrenginngrep. Dette fører til at konflikten med kulturminner blir minimal og det er heller ikke registrert mange kjente kulturminner langs de foreslåtte traseer. Minner likevel om at kulturminner er en ikke-fornybar ressurs og oppfordrer kommunen om å ta hensyn til kulturminnene også i sitt videre arbeid med planen.

Kommentar.

Kommunen legger opp til at virkninger for friluftsliv og naturmangfold skal utredes i samsvar med DN sine håndbøker om dette. Hensynet til eventuelle kulturminner vil også bli ivaretatt gjennom planarbeidet.

Arild Wold, dat. 16.07.2014.

Registrerer som hytte-eier på Åbo-fjellet skuffelse over at Bellingsområdet ser ut til å bli hovedområde for snøscooterkjøringa. De siste årene har det vært oppkjørt langrensløyper helt fra Sandvika, inn til Gamma på Bustadtjønna og videre til Vera. Disse har vært mye brukt spesielt i perioden fra vinterferie og framover mot påske. Dette er et supert skiterreng både for racere og for turgåere/familier. Opplegg med at scooterløypa skal følge turløypa fra Breivatnet et stykke innover, vil skape konfliktsituasjoner mellom turgåere og turkjørere.

Det vil også bli trangt om plassen på parkeringa der turløypa starter ved Breivatnet.

Allerede i dag er det fullparkert her på finværsdager. Er i prinsippet positiv til scooterløyper, men bare når traseene legges i god avstand fra etablerte turløyper for turgåere. Støy fra motorkjøretøyer vil forringe naturopplevelsen vi ønsker når vi går på tur.

Kommentar.

Løypa for snøscooter er på storparten av strekningen lagt i god avstand (0,5 – 2,0 km) fra turløypa for å minimalisere konfliktgraden. Det er strekningen ved Breivatnet som her kan bli utfordrende på grunn av topografien, og det må her utredes alternativ trase som ikke følger turløypa. Viss parkeringsdekningen ikke blir tilfredsstillende må det vurderes utvidelse av denne.

Svein Ove Kulslı, John Olav Kulslı, Stein Otto Bjørkeng, dat. 28.07.2014.

Hengebrua som foreslås brukt for kryssing av Helgåa er beregnet for gang-/sykkeltrafikk og i privat eie. Oppgradering til motorisert ferdsel vil medføre en betydelig kostnad som må utredes. Grunneierne er negative til trase som krysser deres eiendommer.

Allmenningsvegen fra Hellmoen er eneste turveg for friluftsliv vinters tid og blir også mye brukt av hyttene som ligger i Hestådalen. Vegtraseen er ikke egnet for å kombinere snøscooterkjøring med skigåing, da den strekningen som går under navnet Helmoåsan er smal, bratt og uoversiktlig. Det påpekes også de sosiale konsekvenser av snøscootertrafikk der støy er en kjent problemstilling, og de berørte grunneiere ønsker ikke livskvaliteten forringet med snøscooterkjøring.

Kommentar.

Etablering av snøscooterløype krever samtykke fra grunneierne, og med grunnlag i de negative tilbakemeldinger her fra flere grunneiere tas løypetrase Åkran – Hestådalen ikke med i det videre planarbeidet. Dette vil da også eliminere konflikt med skiløype opp allmenningsvegen i Helmoåsan.

Finnvola Øst, Midt og Sør hytteeierforeninger, dat. 30.07.2014.

Er generelt skeptisk til et omfattende nett av snøscooterløyper i Verdal, da erfaring viser at økt tilgang medfører økt ulovlig kjøring utenfor løypene. Området Breivatnet – Vera er et av de mest brukte utfartsområdene for hytteeierne i området samt hele Innherred vinters tid, og i samarbeid med Røde kors kjøres det opp skispor på strekningen.

Snøscootertrafikk medfører en god del støy, og de aller fleste hytteeierne her har tilegnet seg hytte ut fra den situasjon at snøscooterkjøring ikke er tillatt. Økt støy vil bidra til at mange oppfatter miljøet som vesentlig forringet, og forutsetningene for bruk av hytta hvor stillhet er en viktig faktor blir kraftig redusert.

Trase mellom Breivatnet og Vera er i hovedsak lagt lengre øst enn skiløypa, men er felles i starten noe som er uheldig og vil øke konfliktnivået og faren for ulykker betydelig. Breivatnet synes å bli viktigste tilknytningspunkt til snøscooterløyper nord for fv. 72, noe som vil gi betydelig økt trafikk. Dagens parkering ved Breivatnet er allerede for liten på fine utfartsdager. Etablering av denne løype vil også kunne medføre press fra scootereiere i Sandvikaområdet om forlengelse av traseen dit. Bellingsområdet kan i verste fall ødelegges som utfartsområde for skiløpere. Hytteeierforeningene er derfor av den oppfatning at trase Breivatnet – Vera vil være uheldig og ikke ønskelig, verken for hytteeiere eller turfolk generelt.

Kommentar.

Traseen mellom Breivatnet og Vera synes å bli minst konfliktfylt i forhold til reindriftsnæringen, og det vil derfor være sterkt ønskelig at den kan etableres. Samtidig er det spesifisert i forslag til forskriftsendring at kommunene gjennom planarbeidet skal ta hensyn til støy og andre ulemper for blant annet friluftsliv og hytteområder. Det vil derfor være nødvendig å gjennomføre støyutredning samt se på muligheter for alternativ trase- og parkeringsløsning for å minimalisere konfliktgraden i forhold til berørt friluftsliv og hyttebebyggelse.

Gauphaugen Velforening og Sandvika Skiløyper, dat. 31.07.2014.

Disse uttalelsene har i stor grad sammenfallende innhold, og sammendrag og kommentarer gis derfor samlet. Uttalelsene har dessuten en del kommentarer til departementets forslag til lov- og forskriftsendring som ikke tas med her.

Det er ingen vesentlige kommentarer til planprogrammet, og det forutsettes at planarbeidet blir tilpasset de nye premisene som kommer gjennom departementets lovforslag. Vil komme med synspunkter på selve planen når den blir lagt fram for høring. Våre interesser i Sandvika-området ser foreløpig ut til å bli lite berørt av de aktuelle løypetraseene, og det forutsettes ikke lagt inn nye traseer i tillegg til de som allerede er skissert. De fleste hytteeierne i Gauphaugen ønsker ikke å ha snøscooterløyper i eller tett inntil eget område. Noen få ønsker å kunne kjøre scooter fra egen hytte inn på åpne løyper, men da med sterke begrensninger på fart, støy mv.

Med henvisning til tidligere innspill presiseres;

- ✓ at eventuelle scootertraseer for fornøyleskjøring ikke må komme i konflikt med våre traseer for skiløyper som er godkjent av kommunen,
- ✓ at det ikke må etableres scootertrase som åpner for gjennomgangstrafikk i Sandvika-området,
- ✓ at det ikke etableres parkeringsplass for tilhørende transport i nærheten,
- ✓ at viss det skal gjøres mulig å starte med scooter fra Sandvika må dette være med tilførselstrase til ordinær trase der tilførselstraseen får sterke restriksjoner på bruk.

Viss det skal etableres tilførselsløyper fra hyttefelt og dette må innarbeides i det totale løypenettet, må forholdene knyttet til begrensninger i bruken av tilførselsløypene vurderes nøye. Dette kan vise seg vanskelig uten at det bryter med bestemmelsene om ikke-diskriminering. I lovendringsforslaget forutsettes det at løypene ikke skal kreve terrenginngrep, noe som i utgangspunktet synes positivt. Dette kan imidlertid også bli et hinder i å få etablert adskilte traseer for skiløyper og snøscooter i trange daler og ulendt terreng, samt tillate bygging av bru over bekker med stor vannføring eller usikker is. Muligheter for nødvendig avvik fra bestemmelsen må vurderes i planen dersom det avdekkes behov for inngrep.

Kommentar.

Det vil bli vurdert mulighet for endringer i trase ved Breivatnet, slik at konfliktgraden i forhold til skiløyper blir minimalisert. Lovendringsforslaget åpner for at kommunene kan etablere løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. Dette betyr at kommunen bare kan åpne for fornøyleskjøring i faste løyper, og vil ikke ha anledning til å åpne

områder for fri kjøring utenfor løyper. Bestemmelsen kan heller ikke brukes som grunnlag for dispensasjon til for eksempel enkeltpersoner som ønsker å kjøre på tur eller hytteeiere som ønsker å kjøre fra hytta til løypa. Eventuell tilknytning til hytteområder må da skje ved bruk av faste løypetraseer som avklares gjennom planbehandlingen. Kommunen kan begrense bruken av løypene til bestemte formål eller grupper så lenge dette ikke strider mot andre rettsregler, for eksempel prinsippet om ikke-diskriminering i EØS-avtalen. For å være lovlig etter EØS-avtalen må slike begrensinger være begrunnet i et lovlig, allment hensyn. Mest praktisk når det gjelder snøscooterløyper er sikkerhets hensyn og miljøhensyn, herunder hensynet til å begrense støy og skade/ulempe på natur og dyreliv.

Løypene skal i utgangspunktet legges slik at terrenginngrep unngås, men strengt nødvendige fysiske tiltak for å ivareta sikkerhet, fremkommelighet og tilgjengelighet må det kunne gis dispensasjon for.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, dat. 04.08.2014.

Fylkesmannen gir uttalelse til planprogrammet, men presiserer at det per i dag ikke finnes noen hjemmel til å vedta snøscooterløyper for rekreasjonskjøring.

Miljøvernavdelingen.

Arealet som i henhold til planprogrammet blir berørt er betydelig, og det tilrås på generelt grunnlag å avgrense omfanget av løypene. Det vises her til høringsbrevet om lovendringsforslaget, hvor det blant annet uttales følgende: «Økt støy og trafikkbelastninger i utmark er negativt bl.a. for friluftsliv og for sårbart naturmangfold, og for dem som utsettes for støy som følge av slik ferdsel. En markert økt motorisering av norsk utmark er derfor ikke ønskelig og vil kunne få betydelige negative konsekvenser for det tradisjonelle friluftslivet og muligheten til å oppleve uberørt, stille natur. Selv om lovforslaget legger til rette for en viss åpning for motorisert ferdsel til fornøylesformål, er det fortsatt et mål å begrense motorferdsel i utmark mest mulig.»

Vurderer opplegget for samråd som godt, og vil spesielt understreke som positivt at kommunen tar sikte på et samrådsmøte før planforslaget vedtas framlagt for høring.

Understreker betydningen av å vurdere støy i områder som er viktige for friluftsliv, da opplevelse av stillhet (fravær av støy) etter hvert har blitt et sjeldent gode, og en viktig kvalitet ved det naturnære og enkle friluftslivet. Det registreres derfor som positivt at det skal utredes virkningene løypene vil ha opp mot øvrige friluftsområder i kommunen. Miljødirektoratet er i ferd med å ferdigstille en veileder for støyproblematikk knyttet til snøscooterløyper.

Minner om at det i saksbehandlingen og beslutninger som gjøres etter plan- og bygningsloven skal framgå at prinsippene i naturmangfoldloven er vurdert. Materialet som foreligger om biologisk mangfold vil ikke gi et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag, da dette er data basert på eldre kartlegginger og registreringer. Det er derfor et klart behov for mer kartlegging av de arter som erfaringsmessig kan bli forstyrret av snøscooterferdsel, blant annet de store rovfuglene med tidlig hekkesyklus som kongeørn og jaktfalk samt mulige yngleområder for jerv, fjellrev og gaupe. Det forutsettes at kartleggingen gjennomføres i tråd med DN-håndbok 11 – Viltkartlegging, og på den tid av året da det er mulig å gjøre faglige tilfredsstillende observasjoner. I tillegg må også eksisterende kunnskap i nasjonale databaser vurderes. Dette inkluderer

artsopplysninger unntatt offentlighet, der Fylkesmannen kan gi tilgang til slike opplysninger på forespørsel.

Reindriftsavdelingen.

Kommunen har allerede arrangert 2 informasjons-/samrådsmøter, og reinbeitedistriktene deltok her på det siste møte. Det ble da signalisert fra distriktene at de gikk sterkt imot de foreslåtte traseer, med unntak av en justert trase mellom Vera og Breivatnet. Vinterbeite er den begrensende faktoren for produksjonspotensialet for begge de berørte reinbeitedistriktene. Vinteren er den mest krevende perioden for reinen, og ulempene med motorisert ferdsel i viktige beiteområder er at beiteroen forstyrres og at reinen da trekker til andre, mindre berørte områder. Sannsynligvis vil løypene medføre en økning også av andre aktiviteter, som f.eks. hundekjøring, som også har negative konsekvenser for beiteroen. Områdene i Verdal kommune er allerede relativt lett tilgjengelige for allmennheten, så større villmarksområder som gir beitero vinterstid er begrenset. Redusert beitetilgang og økt stress kan gi konsekvenser for både kalveproduksjon og slaktevekter.

Kommunen anser eksisterende kunnskapsgrunnlag for tema reindrift som tilstrekkelig. Fylkesmannen er enig i dette, men direkte dialog med reindriften er nødvendig for å få detaljert nok informasjon om de ulike områdene. Til de foreslåtte traseer gis følgende merknader:

Trase 1 Sæter/Åkran – Malsådalen – gr. Steinkjer

Vinterbeite for Skjækerfjell reinbeitedistrikt. Dalføret med skog og myr samt omkringliggende snaurabber er gode vinterbeiter under de fleste forhold. Distriktet har også flyttlei i Malsådalen. Reindriftsavdelingen er også kritisk til en eventuell rekreasjonsløype i tilstøtende vinterbeiteområder i Steinkjer kommune.

Trase 2 Årstad/Storstad – Hestådalen – Juldalen og trase 3 Snekkarmoen – Juldalen – Bellingen – Ørvilltjern

Er negative til traseen opp Hestådalen, og vil foreslå at den endres til å gå nord for Snusvola og videre nord for Tørrgranvola og Juldalshøgda mot trase 4. Slik vil traseen i større grad følge distriktets nordlige grense mot Skjækerfjell reinbeitedistrikt. Traseene (2 og 3) som de fremstår i dag vil fragmentere et større sentralt beiteområde, og påvirke reinens beitero.

Trase 4 Vera – Breivatnet

Løypa følger svenskegrensa, og dermed yttergrensen av vinterbeiteområdet til Færen reinbeitedistrikt. Distriktet har i møte akseptert denne løypetraseen. Reindriftsavdelingen ser også at en slik plassering er gunstig, og derfor kan vurderes.

Trase 6 Sul – Kråkfjellet (Tuva)

Er svært kritiske til denne traseen. Løypa går i vinterbeiteområde, og inn i en sentral del av Færen reinbeitedistrikt som benyttes hele året. Gjerdeanlegget på Veltet i Meråker (mellom Funnsjøen og Feren) blir brukt både om høsten og vinteren til skilling og slakteuttak.

Eventuelle rekreasjonsløyper i tilstøtende områder i Meråker kommune vil vi også være negative til.

Generelt er det ved en opprettelse av rekreasjonsløyper nødvendig med bestemmelse som sikrer reindriftsinteressene, og foreslår følgende: «*I situasjoner der bruken av løypene kan bli til vesentlig skade eller ulempe for reindriften skal de stenges. Leder av reinbeitedistriktet kan kreve stenging av løypene i den utstrekning dette er påkrevet av hensyn til reindriften*». På grunn av uforutsigbare beiteforhold må denne bestemmelsen med på alle traseer, uavhengig av «normal» vurdering. Videre forutsettes det at kommunen har ansvaret for informasjon mv. ved en eventuell stenging av reindriftshensyn.

Vårt hovedbudskap er derfor at kommunen søker en god dialog med reindriften og avklarer løypene direkte mot de berørte reinbeitedistriktene. Videre ser vi det som et viktig moment at man begrenser omfanget av løypene slik at man får mulighet til å høste erfaringer. Uten å ha lovverk og direkte politiske signaler å forholde seg til, er det vanskelig å gi konkrete vurderinger ovenfor kommunens videre planlegging. Hvis det nye lovforslaget åpner for planlegging etter plan- og bygningsloven, vil Fylkesmannen vurdere å fremme innsigelse mot flere av løypetraseene i det forelagte planprogrammet.

Kommentar.

Kommunen legger opp til å få gjennomført de nødvendige utredninger i forhold til støy, friluftsliv og vilt. Utredningene vil da bli gjennomført i samsvar med foreliggende retningslinjer og veiledningsmaterieil. Løypetrasene 1 (Sæter/Åkran – Malsådalen – gr. Steinkjer) og 6 (Sul – Kråkfjellet (Tuva)) er både reindriftsnæringen og friluftinteressene svært kritiske til, og disse traseene tas ikke med i det videre planarbeidet. Dette gjelder også trase 5 (Åkran – Hestådalen) da flere grunneiere på strekningen er i mot denne løypetraseen i tillegg til reindriftn- og friluftinteressene. Flytting av trase 2 og 3 nord for Snusvola, Tørrgranvola og Juldalshøgda kan ikke imøtekommes, da det her er langt vanskeligere topografiske forhold som vil utgjøre store sikkerhetsmessige utfordringer. Det forutsettes utformet bestemmelser til bruken av løypene som ivaretar muligheten for stenging, både i forhold til reindriftsinteresser og andre kritiske forhold (snøskred m.m.).

Skjækerfjell reinbeitedistrikt, dat. 21.08.2014.

Synes det er uheldig at reinbeitedistriktet ikke var involvert helt fra starten i oppstartsmøte med myndigheter, grunneiere og snøscooterklubben. Først etter at det var utformet forslag på snøscootertraseer ble reinbeitedistriktene innkalt til drøftingsmøte, men det hadde vært bedre med deltagelse fra starten av. Reinbeitedistriktet berøres av trase 1, Sætran/Åkran – Malsådalen – gr. Steinkjer og trase 5, Åkran – Hestådalen. De beiteområdene som her berøres er i hovedsak vinterbeite, og det vil være helt uakseptabelt med disse løypene. Også eventuell tilstøtende løype i Steinkjer vil reinbeitedistriktet være svært kritisk til. Løypene går gjennom dalføre med skog, myr og omkringliggende snaurabber som er gode vinterbeiter under de fleste forhold. Det er også flyttelei gjennom Malsådalen.

Vinterbeite er den begrensede faktoren for reinbeitedistriktet, og vinteren er den mest krevende perioden for reinen. Ulempene med snøscooterløyper i viktige beiteområder er at beiteroen forstyrres og at reinen da trekker ut av området. Den trenger også ro for å begrense tap av energi, protein og mineraler. Løypene vil sannsynligvis føre til en

økning av andre aktiviteter som eks. hundekjøring, som også er en svært negativ konsekvens for beiteroen. Konsekvensene med løyper i disse områdene vil uten tvil medføre store forstyrrelser for reinen, og være til vesentlig skade og ulempe for reindriften.

Når det gjelder planprogrammet anser kommunen at det eksisterende kunnskapsgrunnlaget for tema reindrift er tilstrekkelig. Det henvises også til utarbeidelse av konsekvensutredning for reindrift i forbindelse med utredning av planlagte vindkraftprosjekt på Hyllfjellet, Sognavola og Markavola. Denne konsekvensutredningen er nå gjennomført uten at vårt reinbeitedistrikt har fått muligheten til å bidra. Vil derfor presisere at den fra vår side er svært mangelfull, og vil påpeke hvor viktig og nødvendig det er å ha direkte dialog med reindriften for å få detaljert nok informasjon om de ulike områdene i det videre planarbeidet. Kravene i forskriften er at løypene ikke skal være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Vi håper kommunen ser at det vil bli alt for konfliktfyllt å gjennomføre forslagene til disse løypetraseene, og vi ber derfor om at de blir tatt ut av planprogrammet.

Kommentar.

Kommunen etterkommer her de kritiske merknader fra reindriftsdistriktet, og tar ut løypetraseene 1 og 5 fra det videre planarbeidet.

Vurdering:

Utgangspunktet er at all motorisert ferdsel i utmark er forbudt, på både bar og snødekt mark. Motorferdselloven med tilhørende forskrifter gjør imidlertid flere unntak fra dette forbudet. Unntakene knytter seg i all hovedsak til nyttekjøring. Samtidig skal regelverket sikre at den kjøring som er tillatt skjer til minst mulig skade og ulempe for naturmiljø og friluftsliv.

Regjeringen ønsker å gi kommunene større ansvar og råderett i eget lokalmiljø, og vil la kommunene forvalte motorisert ferdsel i utmark. På denne bakgrunn har Klima- og miljødepartementet sendt på høring forslag om endringer i motorferdselloven og forskrift for motorkjøretøy i utmark etc., der det foreslås adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyleseskjøring. Rammene for etablering av løyper i henhold til lovendringsforslaget avviker ikke vesentlig fra de rammer som var gitt i det avviklede forsøket. Kommunen har på dette grunnlag valgt å videreføre den planprosess som her var fastlagt, med nødvendige tilpasninger til hva som blir vedtatt i forbindelse med endringene i motorferdselloven og tilhørende forskrift.

Planprogrammet som er første ledd i denne planprosessen skal blant annet vurdere hvilke traseer som skal utredes og på hvilket nivå de skal utredes. Gjennom høring og behandling av planprogrammet vil det da kunne avklares hva som er relevant og realistisk å ta med i det videre plan- og utredningsarbeidet. Departementets forslag til lov- og forskriftsendringer legger forholdsvis klare føringer om dette.

I forhold til reindriftnæringen er det presisert at løypene ikke skal være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Storparten av fjellområdene i Verdal er vinterbeiteområder, noe som da vil kunne være spesielt konfliktfyllt i forhold til

snøscooterkjøring. Vinterbeite er den begrensende faktoren for produksjonspotensialet for begge de berørte reinbeitedistriktene. Vinteren er den mest krevende perioden for reinen, og motorisert ferdsel som forstyrrer beiteroen er ikke ønskelig. Reindriftsnæringen går derfor sterkt i mot etablering av snøscooterløyper. Kun løype mellom Vera og Breivatnet samt en justert løypetrase 2 og 3 lengre nord synes å kunne aksepteres.

Økt støy og trafikkbelastninger i utmark er også negativt for blant annet friluftsliv og sårbart naturmangfold. Departementet presiserer derfor at en markert økt motorisering av norsk utmark ikke er ønskelig, og det vil fortsatt være et mål å begrense motorferdsel i utmark mest mulig. For friluftinteressene synes løypene 1 (Sæter/Åkran – Malsådalen – gr. Steinkjer), 6 (Sul – Kråkfjellet) og 5 (Åkran – Hestådalen) mest konfliktfylt. I tillegg vil det være konflikt i forhold til løpe 4 (Vera – Breivatnet) dersom det benyttes samme trase som skiløypa ved Breivatnet. En forutsetning for å kunne godkjenne snøscooterløyper er også samtykke fra grunneiere. Løype 5 (Åkran – Hestådalen) er påpekt som svært konfliktfylt i forhold til grunneierinteressene.

Kommunen må foreta en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene der løypene planlegges, og dette skal skje med utgangspunkt i Miljødirektoratets håndbok M98-2013 (Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde). Kommunen skal vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftsområder i kommunen. Støy vil være viktig kriterium i forhold til blant annet friluftsliv, og det er fra Miljødirektoratet bebudet veiledningsmateriale med føringer og anbefalinger om hvordan støy skal behandles i planleggingen av snøscooterløyper som ikke foreligger pr dags dato.

For biologisk mangfold er det påpekt manglende kunnskap i forhold til de foreslåtte løypene. Dette gjelder spesielt arter som erfaringsmessig vil kunne bli forstyrret av snøscooterferdsel. Det forutsettes derfor gjennomført nødvendig viltkartlegging på en tid av året da det er mulig å gjøre faglig tilfredsstillende observasjoner. Dette arbeidet vil kunne påvirke framdriften i plan- og utredningsfasen.

Planarbeidet skal også ta hensyn til sikkerheten for de som kjører, noe som innebærer at løypene ikke bør legges i skredutsatte områder eller bratt terreng ($> 30^\circ$). Snøskred kan imidlertid unntaksvis også starte i moderat bratt terreng ($25 - 30^\circ$), særlig ved dårlige vær- og stabilitetsforhold. Med skredutsatte områder menes områder som kan nås av snøskred som enten er fjernutløst, utløst av andre, eller naturlig utløst, altså utløpsområder for skred.

Nødvendig kartlegging og utredning i forhold til friluftsliv, støy, biologisk mangfold og skredutsatte områder må innhentes fra kompetente konsulentmiljø, og det må da påregnes utgifter til dette arbeidet som det på budsjettet pr i dag ikke er dekning for. Det vil bli innhentet tilbud på disse arbeider, og lagt fram egen budsjettsak for bevilgning av nødvendige midler.

Konklusjon.

Med grunnlag i høringen og totale vurderinger om hva som er relevant og realistisk å få gjennomført, tilrås det at videre plan- og utredningsarbeid konsentreres om følgende forhold:

Løypetrase 4 (Vera – Breivatnet) utredes som aktuell snøscooterløype. Det må vurderes alternativ trase ved Breivatnet.

Løypetrase 2 (Årstad/Storstad – Hestådalen – Juldalen) og 3 (Snekkarmoen – Juldalen – Bellingen – Ørvilltjern) utredes som aktuell snøscooterløype.

Løypetrasene 1 (Sæter/Åkran – Malsådalen – gr. Steinkjer) og 6 (Sul – Kråkfjellet (Tuva)) er både reindriftsnæringen og friluftinteressene svært kritiske til, og disse traseene tas ikke med i det videre planarbeidet. Dette gjelder også trase 5 (Åkran – Hestådalen) da flere grunneiere på strekningen er i mot denne løypetraseen i tillegg til reindrifts- og friluftinteressene.

Flytting av trase 2 og 3 nord for Snusvola, Tørrgranvola og Juldalshøgda imøtekommes ikke, da dette ville medføre langt vanskeligere topografiske forhold noe som vil bety store utfordringer i forhold til både framkommelighet og sikkerhet. Dessuten følger denne trase eksisterende skogsveg gjennom Juldalen.

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn i Verdal - 03.06.2014, sak nr. 51/14.

BEHANDLING:

Rådmannen la fram endret forslag til vedtak som følger:

Planprogrammet endres slik at løypetrase nr. 3 utvides med et tillegg på ca 2,2 km til Værdalsbrukets hytte ved Stor-Bellingen.

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11-13 jfr. § 4-1, vedtas planprogram om revisjon av kommuneplanens arealdel for snøscooterløyper, dat. 26.05.2014, med ovennevnte endring framlagt for høring og offentlig ettersyn.

Fagsjef plan, Åge Isaksen, redegjorde for saken.

H, V og SP fremmet følgende felles tilleggsforslag:

- 1. Det gjøres forsøk med andre private grunneiere å få inn strekningen mellom Kleppen og Åkran.*
- 2. Værdalsbruket og Statskog sin løypetrase mellom Sul og Meråker kommunegrense, tas med i planforslaget.*

Det ble først votert over tilleggsforslaget fra H, V og SP.

Punkt 1: Enstemmig vedtatt.

Punkt 2: Vedtatt med 5 mot 4 stemmer.

Det ble så votert over rådmannens nye forslag til vedtak og vedtatte endringer.

Enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Det gjøres forsøk med andre private grunneiere å få inn strekningen mellom Kleppen og Åkran.

Verdalsbruket og Statskog sin løypetrase mellom Sul og Meråker kommunegrense, tas med i planforslaget.

Planprogrammet endres slik at løypetrase nr. 3 utvides med et tillegg på ca 2,2 km til Værdalsbrukets hytte ved Stor-Bellingen.

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11-13 jfr. § 4-1, vedtas planprogram om revisjon av kommuneplanens arealdel for snøscooterløyper, dat. 26.05.2014, med ovennevnte endringer framlagt for høring og offentlig ettersyn.

Vedlegg:

Planprogram for snøscooterløyper, dat. 26.05.2014,
Innspill om løypetraser fra Statskog og Værdalsbruket,
Forskrift om kommunalt forsøk med snøscooterløyper, fastsatt av Verdal kommunestyre 31.03.2014,

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Bakgrunn.

Klima- og miljødepartementet har iverksatt en forsøksordning for perioden 2014 – 2018, som gir kommunene adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyleskjøring. Avklaring om etablering av snøscooterløyper skal foregå ved planlegging etter plan- og bygningsloven. Det er utarbeidet en standardisert forskrift som gir nærmere bestemmelser for forsøket. Den beskriver planprosessen kommunen må gjennomføre og hvilke begrensninger og hensyn som gjelder for etablering av løypene.

Verdal kommunestyre har i møte den 31. mars 2014 fastsatt forskriften, og utredning av løyper etter plan- og bygningsloven kan iverksettes. Kommunen har bestemt at dette gjennomføres ved revisjon av kommuneplanens arealdel, og at revisjonen kun omfatter tema snøscooterløyper. Første fase i dette arbeidet er behandling av planprogram.

Planprogram.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges fram for offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten. Tema snøscooterløyper omfatter ikke rammer eller retningslinjer for utbygging og vil da ikke utløse krav om konsekvensutredning etter KU-forskriften, men innehar flere utredningskrav i henhold til forsøksforskriften som må oppfylles.

Formålet med planarbeidet er å avklare mulige snøscootertraser der det gjennom forsøksordningen kan undersøkes virkninger for naturmangfold, friluftsliv og folkehelse.

Da revisjonen av kommuneplanens arealdel i denne omgang kun omfatter tema snøscooterløyper, vil de konkrete premisser for planarbeidet være fastsatt i forsøksforskriften. Samtidig skal etablering av traseer for snøscooterløyper etter forskriften, følge de saksbehandlingsregler som gjelder for planer etter plan- og bygningsloven.

I forbindelse med utarbeidelse av planprogrammet er det gjennomført samråds-/oppstartsmøte med berørte myndigheter, større grunneiere (Statskog/fjellstyret og Værdalsbruket) og snøscooterklubben, der opplegg for planprosess og viktige utredningstema ble drøftet. I tillegg er det også gjennomført drøftingsmøte med snøscooterklubben, reindriftsnæringen og større grunneiere for å diskutere aktuelle løypetraseer som skal inngå i planutredningen. Ut fra dette har kommunen i planprogrammet lagt opp til utredning av 4 trasealternativ, som til sammen har en løypelengde på ca. 73 km.

Planområdet begrenses til det utsnittet av kommuneplankartet som er nødvendig for å ta stilling til aktuelle traseer med tilhørende influensområde. Influensområde vil omfatte området utenfor selve traseene som blir berørt, for eksempel av støy. Underliggende arealformål inngår for å kunne se løypa i den sammenheng den skal vurderes, og for å gi mulighet til å ta stilling til om løypa er innenfor kravene i forskriften.

Planprogrammet legges fram for høring og offentlig ettersyn i minimum 6 uker før den politiske behandling. Når selve planforslaget skal utarbeides legges det opp til et nytt samrådsmøte hvor alle berørte interesser får delta og komme med sine synspunkter. Planforslaget legges også fram for høring og offentlig ettersyn i minimum 6 uker før politisk behandling.

Planutredningen skal sikre en helhetlig vurdering av interesser som blir berørt i forbindelse med etablering av snøscooterløyper. I forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel vil det normalt være tilstrekkelig å basere utredningen på foreliggende kunnskap og nødvendig oppdatering av denne. Det betyr at relevant kjent kunnskap innenfor temaene innhentes og legges til grunn for utredningen. Ny kunnskap vil kunne være nødvendig å innhente der det mangler data om viktige forhold som gjør at grunnlaget for å fatte planvedtaket er svakt.

Det er Innherred samkommune som forestår behandling av saker etter plan- og bygningsloven, og det er ikke stilt ekstra personalressurser til rådighet for å utrede muligheter for snøscooterløype. Dette planarbeidet må da gå parallelt med andre planoppgaver samkommunen skal ivareta. En foreløpig vurdering av framdrift for planprosessen med nødvendige utredninger, medvirkning, høringer og politisk behandling tilsier et tidsforbruk på ca. 1 – 1,5 år, slik at eventuell kjøring tidligst kan iverksettes vinteren 2015/2016.

Vurdering:

Gjennom et innledende forarbeid mellom de store grunneierne Statskog og Værdalsbruket, reindriftsnæringen og snøscooterinteressene er det foretatt en begrensningsplan til løypetraseer som synes minst mulig konfliktyllet å få realisert. Det er også i den sammenheng lagt til grunn at forsøksordningen pålegger

kommunen ansvar for både å utrede virkningene og ivareta ulike interesser i planleggingen, samt ansvar for sikring og merking av løypetraser og medvirke i evalueringen av forsøket. For å kunne ivareta disse oppgaver på best mulig måte i en begrenset forsøksperiode, vil det være en fordel å kunne begrense omfanget av løyper i forsøksperioden. Samtidig må forsøksordningen være av et viss omfang, slik at det kan framskaffes nødvendige data for å evaluere formålet med forsøket.

Planprogrammet tilrås på dette grunnlag framlagt for høring og offentlig ettersyn.

